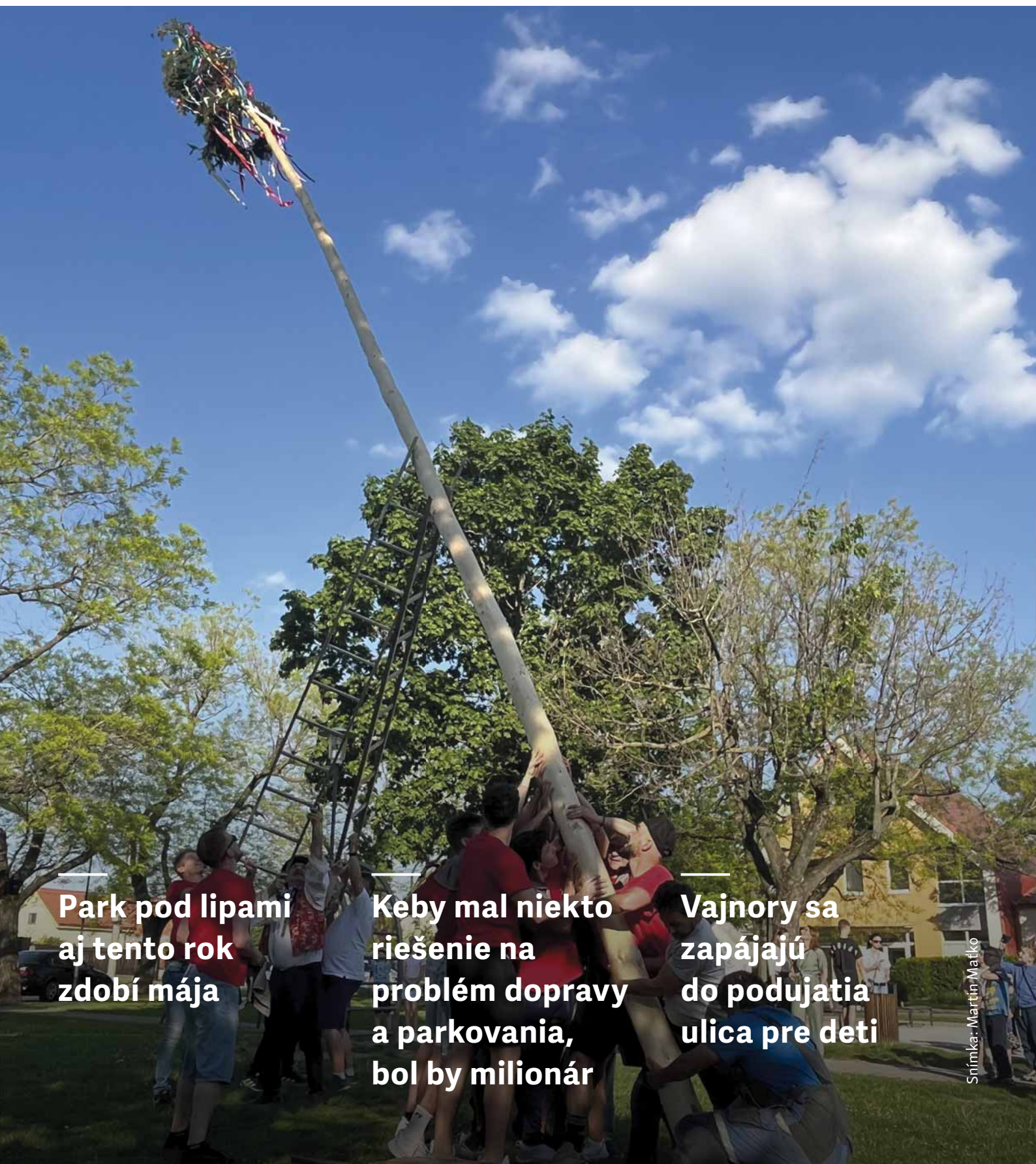

VAJNORSKÉ *novinky*

3 – 4/2025
ročník XXXIV
—
nepredajné

Dvojmesačník občanov
mestskej časti
Bratislava-Vajnory

Park pod lipami
aj tento rok
zdobí mája

Keby mal niekto
riešenie na
problém dopravy
a parkovania,
bol by milionár

Vajnory sa
zapájajú
do podujatia
ulica pre deti

V čísle sa dočítate

- Str. 3** Za pápežom Františkom; Vo Vajnoroch sme si pripomenuli **80 rokov od oslobodenia Bratislavy**
- Str. 4 – 5** Aj tento rok stojí v Parku pod lipami krásna mája
- Str. 6 – 7** **Čo na to starosta?**
- Str. 7** Poklepanie základného kameňa novej elektrickej stanice vo Vajnoroch
- Str. 8 – 11** **Keby mal niekto riešenie na problém dopravy a parkovania, bol by miliónár**
- Str. 12** Pripomenuli sme si 120. výročie príchodu Ferdiša Juriga do Vajnor
- Str. 13** **Pri príležitosti Dňa učiteľov vo Vajnoroch ocenili pedagógov; Prvomájová opekačka na Mahrovej bude opäť nesklamala**
- Str. 14** Deň narcisov spojil generácie v boji proti rakovine – Skauti opäť pomáhali; Prvý jarný deň oznámil, že je čas vrátiť sa do prírody
- Str. 15** **Participatívny rozpočet vyhral projekt umelej ľadovej plochy; Miestne zastupiteľstvo schválilo Deklaráciu podpory členstva Slovenskej republiky v EÚ a NATO**
- Str. 16** Vajnory sa zapojili do programu Mesto pre deti; Slávnosť uvítania detí do života
- Str. 17** **Ulica na hranie**
- Str. 18 – 19** Vajnoš 2025: Verejná prezentácia súťažných vín
- Str. 20** **O kníhkupectve Ex Libris a láske ku knihám; Podobienka rozospievala srdcia seniorov vo Vajnoroch; Čuoriedka**
- Str. 21** Komáre nemajú šancu – distribúcia BTI tabliet
- Str. 22** **Prezentácia nového loga pre Vajnory**
- Str. 23** Na koncerte v rozhlasu opäť spomínal Vajnorák Ondrej Demo
- Str. 24 – 25** **Lésola, lésola, Kvetní ňedzela**
- Str. 26** Uplynulo tridsaťpäť rokov od návštevy pápeža Jána Pavla II. vo Vajnoroch. Spoznal som svätca – spomienka vajnorského pána farára na svätého otca
- Str. 27** **Pápežský nuncius Nicola Girasoli si získal srdcia vajnorákov**
- Str. 28 – 29** Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (26)
- Str. 29** **Ľubica Mešková ukázala krásu tradícií celému Slovensku**
- Str. 30 – 31** Včelársky rok sa nikdy nekončí – rozprávania o včelároch a včielkach (5): Opeľovačov je z roka na rok menej
- Str. 32 – 33** **Radíme budúcim majiteľom domácich miláčikov (3): Výchova psa v období puberty**
- Str. 34** Aj bábkové divadielko pomáha a vychováva; Daj ma, mamička, do školy; Arcibiskup Zvolenský navštívil ZŠ a MŠ Jána Pavla II. Vajnory boli jeho prvá farnosť; Knižnica a výroba knihy
- Str. 35** **Školský turnaj vo vybíjanej dievčat; Výstava v škole približuje jeho pontifikát; Stolnotenový turnaj O putovný pohár sv. Jána Pavla II.; Ponožkový deň – malý symbol s veľkým významom**
- Str. 36 – 37** Život FK Vajnory
- Str. 38** **Vajnorská penalta**
- Str. 39** Otvorenie Kultúrneho leta 2025
- Str. 40** **Kultúrne a spoločenské podujatia majú jún 2025**

Dôležité kontakty

- **Hlásenie porúch BVS:** 0800 121 333
- **Hlásenie porúch ZSE:** 0800 111 567
- **Hlásenie porúch VO:** 02/63 81 01 51
- **Hasičská služba:** 150, 112, **Záchránná služba:** 155, 112
- **Mestská polícia:** 159,
- **Havarijná služba:** 0123
- **OLO:** 02/50 11 01 11

MIESTNY ÚRAD MČ BRATISLAVA-VAJNORY

- **Mestská časť Bratislava-Vajnory,** Roľnícka 109, 831 07 Bratislava
- **Tel. číslo do digitálnej ústredne:** 0850 24 25 24
- **e-mail:** vajnory@vajnory.sk

ZBAVTE SA STARÝCH SPOTREBIČOV EKOLOGICKY A ZDARMA!

Vašu starú práčku, chladničku, mikrovlnku alebo iný spotrebič zo skupiny bielej techniky vám zadarmo vyzdvihneme priamo z vašej adresy a odvezieme na ekologickú recykláciu. **Navštívte www.zberelektroodpadu.sk a objednajte si bezplatný odvoz starého spotrebiča priamo z vašej adresy.**

Cenník inzercie

1 strana 21 × 29,7 cm + 3 mm spadávka 440,00 € bez DPH 528,00 € s DPH	1/2 strany 18,5 × 12,5 cm 260,00 € bez DPH 312,00 € s DPH	1/4 strany 9,25 × 12,5 cm 140,00 € bez DPH 168,00 € s DPH
1/8 strany 9,25 × 6,25 cm 90,00 € bez DPH 108,00 € s DPH	1/16 strany 4,62 × 6,25 cm 60,00 € bez DPH 72,00 € s DPH	Plošný inzerát atyp. rozmerov (1 cm²) 1,40 € bez DPH 1,68 € s DPH Riadková inzercia (predám, kúpim, služby, ...) cena za 1 slovo (tel. číslo = 1 slovo) 0,75 € bez DPH 0,90 € s DPH

Politická inzercia: 1,5 násobok ceny bežnej inzercie vo Vajnorských novinkách.
Zľavy: Pri opakovanom uverejnení inzerátu 3 až 4 krát za sebou: zľava 10 %;
5 a viackrát za sebou = zľava 20 %

**VAJNORSKÉ
novinky**

e-mail: redakcia@vajnory.sk
web: www.vajnory.sk
www.vajnorskénovinky.sk

Dvojmesačník obyvateľov mestskej časti Bratislava-Vajnory. **Vydavateľ:** Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava IČO: 00304565 **ISSN** 1339-0201. **Registračné číslo:** EV 3049/09. **Redakcia:** MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava. **Náklad:** 2 200 výtlačkov. **Nepredajné.** Uzávierka 1. 5. 2025, Vydané 15. 5. 2025, číslo 3–4/2025, ročník XXXIV. Dátum uzávierky nasledujúceho čísla 20. 6. 2025 **Číslo zostavil:** PhDr. Stanislav Bachleda. **Redakčná rada:** predsedníčka Ing. Soňa Molnárová, **členovia:** Ľubica Mešková, Juraj Zeman, Martin Matko, Helena Paulenová **Jazyková úprava:** Mgr. Jela Lukyová **Tlač:** KASICO, a. s., Hagarova 9, 831 51 Bratislava **Inzeráty:** redakcia@vajnory.sk. Vydavateľ nezodpovedá za obsah inzerátov. Redakcia nevracia nevyžiadané rukopisy a fotografie. Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú vplnom rozsahu autori. Názory autorov a redakcie nemusia byť totožné.

Za pápežom Františkom

Počas veľkonočných sviatkov – v čase, keď si kresťania na celom svete pripomínajú nádej na večný život – sa s týmto svetom rozlúčil pápež František. Osobnosť, ktorá zanechala hlbokú stopu v dejinách i v našich srdciach. Jeho posledné požehnanie *Urbi et Orbi* znelo ako láskavé rozlúčenie so svetom, ktorému venoval celý svoj život.

Rozhodol som sa venovať mu tento úvodník, pretože si to svojím životom, postojmi i skutkami viac než zaslúži.

Pápež František bol hlasom pokory, mieru a ľudskosti. Vždy blízky obyčajnému človeku, neúnavne povzbudzoval k solidarite, jednote a viere. Slovensku a Slovákom venoval mnoho krásnych slov a počas svojej návštevy zanechal nezmazateľnú stopu aj v našich dušiach.

Bol výnimočnou osobnosťou, ktorá si získala srdcia ľudí na celom svete – bez ohľadu na vierovyznanie či názor. Jeho poslanstvo

bolo jednoduché a pritom hlboké: pomáhať slabým, chudobným a utláčaným, presadzovať mier a porozumenie, pestovať toleranciu a úctu k druhým.

Som presvedčený, že bude zapísaný do dejín ako jeden z veľkých pápežov – nielen 21. storočia. Jeho snaha načúvať všetkým – konzervatívcom aj liberálom, veriacim aj hľadajúcim – je odkazom, ktorý zostáva nesmierne aktuálny.

Aj napriek ťažkému zdravotnému stavu plnil svoje poslanie až do posledných chvíľ. Jeho život je príkladom, ktorý môže inšpirovať nás všetkých – politikov, občanov, rodiny, komunity.

Verím, že tento jeho odkaz bude žiť aj počas pontifikátu nového pápeža Leva XIV. Jeho doterajšia aktivita jasne naznačuje, že v odkaze pápeža Františka bude pokračovať – zdôrazňuje ochranu klímy, súcit so slabšími, jednotu a podporu marginalizovaných.

Napokon, to, aký budeme mať svet, závisí od každej jednej a každého jedného z nás.

Pristupujme k sebe s úctou a rešpektom. Pomáhajme tým, ktorí to najviac potrebujú – aj tu, v našej komunite. Práve tým najviac ukážeme, ako si vážime dedičstvo pápeža Františka.

Michal Vlček,
starosta

Vo Vajnoroch sme si pripomenuli 80 rokov od oslobodenia Bratislavy Zabúdanie na minulosť nás môže stať budúcnosť

Text: redakcia **Snímka:** archív

V mestskej časti Bratislava-Vajnory sme si za účasti starostu Michala Vlčeka, predstaviteľov samosprávy, spolkov a združení, ako aj žiakov základnej školy, pripomenuli okrúhle 80. výročie oslobodenia Bratislavy.

„Vďaka statočnosti našich predkov, ktorí sa postavili za hodnoty slobody, dnes môžeme žiť v slobodnej a demokratickej spoločnosti,“ vyhlásil starosta Michal Vlček. „V čase, keď sa opäť mení svetový poriadok, musíme pamätať na tieto dôležité udalosti. Nemôžeme mlčať pred pokusmi odvieť spoločnosť od našich základných hodnôt. Zabúdanie na minulosť nás môže stať budúcnosť.“

Starosta vo svojom príhovore zdôraznil, že aj dnes viac ako kedykoľvek predtým musíme odmietnuť netoleranciu, obmedzovanie

práv iných a šírenie nenávisti. *„Aj malé prejavy nespravodlivosti môžu viesť k veľkému zlu. Musíme sa postaviť za tých, ktorým je ubližované pre ich presvedčenie, názory, vierovyznanie alebo príslušnosť k menšine. Inak raz môže prísť rad aj na nás,“* povedal.

V súčasnosti, keď sme svedkami vojny na Ukrajine, je podľa starostu ešte dôležitejšie nielen spomínať na minulosť, ale aj aktívne sa postaviť proti autoritárskym tendenciám, ktoré ohrozujú našu slobodu, vrátane tých, ktoré sa prejavujú na sociálnych sieťach a v každodennom živote. *„Ustupovanie agresorom nikdy nevedlo k spravodlivosti. Pamätať si znamená chrániť budúcnosť,“* uviedol.

Starosta Vajnor vyzval všetkých prítomných, aby si tento historický moment pripomenuli nielen ako spomienku na obete minulosti, ale aj ako záväzok chrániť hodnoty, za ktoré bojo-

vali naši predkovia a ich spojenci pred 80 rokmi. *„Chráňme odkaz našich predkov a neustupujme pred tými, ktorí by ho chceli zničiť,“* uzavrel.

Aj tento rok stojí v Parku pod lipami krásna mája

Text: Vajnorský okrášľovací spolok

Snímky: archív

Jar je v plnom rozpuku. Vonku cítiť vôňu kvetov, rozkvitli nám v záhradách, ale aj na uliciach prvé snežienky, narcisy, tulipány... Nastal mesiac máj, básnikmi ospevovaný ako mesiac lásky, mesiac majálesov, kvetov a vlastne všetkého krásneho, farebného, voňavého.

Kedysi máju staval pred dom svojej milovanej mládenec, ktorý tým dával ostatným mládencom vedieť, že toto je jeho vyvolená. Mája s vencom je teda symbolom akéhosi sľubu lásky. Táto tradícia, sprevádzaná spevom a tancom, oslavovala nielen zrod novej lásky, ale aj definitívne víťazstvo jari nad zimou. Hovorí sa, že iný kraj, iný mrav, a preto sa táto tradícia odlišovala v každom kúte Slovenska.

Podľa dávnych tradícií mládenci stavali pred domom vyvolenej dievčiny máje. Mája alebo májka bol vlastne v lese vypílený mladý strom očistený od kôry a ozdobený stužkami. Bola prejavom a zároveň symbolom lásky. Lásky mládenca k jeho milej, k jeho vyvolenej dievčine. Dával ňou na známosť všetkým - TOTO bude tá moja, moja nastávajúca.

Máje stavali mládenci v noci z 30. apríla na 1. mája. Dnes sa stavia mája symbolicky pre všetky dievčiny ako spomienka na tieto dávne milé zvyky. Prvého mája bývala veselica, majáles. Vajnorský okrášľovací spolok pod vedením pána Ivana Štelára a umeleckým vedením pánom Františkom Grebečim si pre túto príležitosť tradične pripravil v Parku pod lipami pásмо piesní a tancov. Máju pod pódiom deti z Podobenky dozdobili farebnými stuhami, pod stromčekom zaspievali a zatancovali a potom ich čakali silácke športové hry pri máji.

Tento rok chlapi máju vztýčili v spolupráci s Podobenkou z Vajnory a futbalistami FK Vajnory. Srdečne Vám ďakujeme za pomoc a te-

šíme sa, že celý mesiac bude skrášľovať naše krásne Vajnory.

Touto cestou ďakujeme za spoluprácu Miestnemu úradu Vajnory a Poľovníckemu združeniu Vajnory za strom, ktorý meral 13 metrov, a Vám všetkým, ktorí ste prišli do parku.

Najbližšie – 21. 6. 2025 popoludní pripravuje Vajnorský okrášľovací spolok projekt Maľované Vajnory - sprístupnenie vajnorských ornamentov v priestoroch domov a iných objektov Vajnory.

Čo na to starosta?

› **Dobrý deň, na niektorých uliciach vo Vajnoroch sme si všimli zavedenie jednosmeriek. Ktorých konkrétnych ulíc sa to týka a z akého dôvodu ste sa rozhodli pre tento krok?**

Dlhodobo hľadáme riešenia, ktoré prispievajú k plynulejšej premávke, zvýšeniu bezpečnosti pre chodcov – najmä deti a seniorov – a zároveň skultivujú verejný priestor. Mojim cieľom ako starostu je nájsť vyvážený prístup, ktorý zohľadní potreby všetkých – vodičov aj obyvateľov – a zároveň obmedzí nadmerný tranzit z okolitých častí, ako sú Chorvátsky Grob či Čierna Voda, cez naše vedľajšie ulice.

Už pri zavedení zákona NRSR zakazujúceho parkovanie na chodníkoch sme verejne informovali, že túto tému budeme vo Vajnoroch riešiť systematicky. V prvej fáze sme zjednosmernili niektoré ulice, čo sa ukázalo ako funkčné riešenie. Preto v nastavenom koncepčnom prístupe pokračujeme ďalej a pristúpili sme k ďalšej etape, ktorá sa týka ulíc Kataríny Brúderovej, Za farou, Záturckého, Koncová, Pri Pastierni a Baničova.

Týmto krokom sledujeme viacero cieľov:

- Zlegalizovať parkovanie – vozidlá budú môcť parkovať priamo na vozovke v súlade s predpismi, pričom bude zachovaná bezpečná šírka jazdného pruhu. Zároveň platí, že verejný priestor má byť vyvážený a autá nepatria na chodníky.
- Znížiť tranzitnú dopravu cez vedľajšie, utlmené ulice Vajnor.
- Zvýšiť bezpečnosť – najmä v okolí parkov, detských ihrísk a miest s častým pohybom chodcov.
- Zlepšiť organizáciu a poriadok – menej chaotického parkovania a jasnejšie dopravné značenie.

Viem, že parkovanie nie je jednoduchá téma a mnohým z vás spôsobuje starosti – najmä ak máte v domácnosti viac áut alebo časté návštevy. Aj preto všetkých prosím, aby sme sa snažili parkovať prednostne na vlastných pozemkoch, kde je to možné. Nový dopravný režim však zároveň prináša jasné a legálne riešenie aj pre parkovanie na ulici – aby bolo zrozumiteľné, kde sa smie stáť, a zároveň to bolo bezpečné a férové pre všetkých.

› **V apríli uplynul termín, dokedy mala mestská časť možnosť zaslať pripomienky k návrhu Urbanistickej štúdie zóny Staré letisko – Vajnory. Namietalo vedenie Vajnora v tejto súvislosti nejaké konkrétne veci, ktoré trápia nás, Vajnorákov?**

Ide o jedno z najväčších rozvojových území nielen vo Vajnoroch, ale aj v celej Bratislave, preto je úplne prirodzené, že jeho budúcnosť vyvoláva množstvo otázok – pozitívnych aj kritických. Rozumiem týmto obavám; strach z neznámeho je prirodzený. Ako starosta ich zdieľam s vami. Táto téma sa netýka len najbližších rokov, ale predovšetkým ďalších desaťročí, a o to je dôležitejšie, aby sme k nej pristupovali zodpovedne – aj s ohľadom na budúce generácie.

Rozvoj je prirodzený, obzvlášť v hlavnom meste a jeho okolí. Vajnory samozrejme nie sú výnimkou. Zároveň je našou prioritou zachovať charakter Vajnora ako jedinečnej „dediny v meste“ a zároveň umožniť prirodzený a udržateľný rozvoj, ktorý bude rešpektovať ich rázovitost. Nevyhnutnou súčasťou tohto procesu sú riešenia v oblasti dopravy, ochrany životného prostredia, ako aj zabezpečenie kvalitnej občianskej vybavenosti, dostupných sociálnych služieb, kapacít pre školy či dostatočných možností na šport a trávenie voľného času.

Je potrebné nájsť aj takú rovnováhu, aby územie plnilo funkciu športu a rekreácie – na toto nesmieme rezignovať. Tieto prvky by mali zostať dôležitou súčasťou lokality. Mnohí si pamätáme pôvodný návrh, ako sa územie Starého letiska malo rozvíjať. Bolo to násobne väčšie množstvo výstavby s násobne väčším počtom obyvateľov. Tento návrh bol aj pre vtedajšie vedenie Vajnora neprijateľný, a rovnako aj teraz sme pôvodný návrh investora vo forme „Variant A“ odmietli.

K variantu B sme spracovateľovi štúdie predložili väčšie množstvo pripomienok, ktoré považujeme za kľúčové pre akýkoľvek budúci rozvoj územia. **Medzi najdôležitejšie patria:**

- Prepojenie so súčasným územím Vajnora tak, aby bolo čo najmenej kolízne pre peších a cyklistov. Navrhujeme preveriť možnosť vytvorenia cestného obchvatu mimo plánovanej zástavby s napojením na nový aj existujúci kruhový objazd.

Starosta MČ Vajnory M. Vlček

- Záväzné začlenenie električkovej trate do zmien a doplnkov územného plánu, s jej realizáciou už v prvej etape výstavby.
- Začatie výstavby v severnej časti územia, aby sa dopravná infraštruktúra vybudovala včas. Každá bytová výstavba musí predchádzať tzv. „nulť etapu“ – vybudovanie potrebnej technickej a dopravnej infraštruktúry.
- Prepojenie s ulicou Dorastenecká, aspoň vo forme pešieho alebo cyklistického spojenia.
- Preverenie návrhu manažmentu dažďových vôd s ohľadom na aktuálnu hladinu podzemných vôd a riziko povodní v území mestskej časti a jej širšieho okolia.

Medzi ďalšie pripomienky patrí dôraz na tvorbu pracovných príležitostí, otázky dopravných kapacít, technickej infraštruktúry, správy územia, občianskej vybavenosti, vzdelávacej infraštruktúry, ale aj potreba pietneho územia.

V neposlednom rade – investícia do Starého letiska musí byť zároveň investíciou do súčasných Vajnora. Ak má vzniknúť kvalitné bývanie na Starom letisku, musí to priniesť aj zvýšenie kvality života pre dnešných obyvateľov Vajnora. Túto príležitosť musíme využiť na riešenie ďalších problémov, ktoré nás denne trápia – ako je kvalita ciest a chodníkov, funkčná a kapacitne postačujúca kanalizácia, moderné športoviská, ochrana životného prostredia, podzemné vody či ekologická udržateľnosť. Veľmi ma potešilo, koľko Vajnorákov sa v apríli zúčastnilo verejného prerokovania a zaujímalo sa o budúcnosť nášho okolia. Práve takto – spoločne – môžeme vytvoriť prostredie, v ktorom sa bude dobre žiť nám, našim deťom aj budúcim generáciám.

› **Z médií sme sa dozvedeli o plánovanej výstavbe koncovej nemocnice vo Vajnorochoch. Ako bude riešená doprava v tejto lokalite, keďže prevádzka takéhoto areálu nepochybne spôsobí nápor na miestne komunikácie?**

Novú koncovú nemocnicu vo Vajnorochoch vítame a dlhodobo deklarujeme, že práve naša mestská časť spĺňa všetky predpoklady na umiestnenie takejto kľúčovej zdravotníckej, a zároveň aj vzdelávacej inštitúcie. Zdravotníctvo potrebujeme moderné, dostupné a funkčné. Tento projekt zároveň predstavuje impulz na riešenie viacerých dôležitých tém, ktoré nás trápia už dnes – najmä v oblasti dopravnej a technickej infraštruktúry,

ale aj zamestnanosti či podpory vzdelávania a výskumu.

S dopravou a infraštruktúrou zápasíme už dnes, a je zrejmé, že výstavba nemocnice bez ich posilnenia by tieto problémy len prehĺbila. Aktívne komunikujem so zástupcami dotknutých ministerstiev – riešenie dopravnej situácie vo Vajnorochoch je pre nás, rovnako ako pri iných veľkých rozvojových projektoch, prioritou číslo jeden.

Považujeme za nevyhnutné, aby súčasťou projektu boli konkrétne dopravné riešenia a aby štát aktívne participoval na ich financovaní a realizácii.

Medzi takéto opatrenia zaraďujeme najmä:

- napojenie lokality na diaľnicu prostredníctvom severného obchvatu Vajnory,
- rozšírenie ulice Rybníčná na štvorprúdovú komunikáciu a zvýšenie kapacity Vajnorského nadjazdu,
- rozšírenie kapacity kruhového objazdu,
- zabezpečenie dostupnosti električkovej dopravy do tejto oblasti,
- riešenie manažmentu podzemných vôd, ktoré predstavujú dlhodobý problém v širšom okolí.

V prípade otázok kontaktujte:

starosta@vajnory.sk

Poklepanie základného kameňa novej elektrickej stanice vo Vajnorochoch

Text: redakcia **Snímky:** ZSD

Nová elektrická stanica Vajnory, ktorá vyrastie pri Jurskej ceste, podľa Západoslavskej distribučnej, a. s. výrazne posilní energetickú bezpečnosť a stabilitu dodávok v severnej časti Bratislavy. Spoločnosť investuje do výstavby novej Elektrickej stanice Vajnory a súvisiacich elektrických vedení viac než 30 mil. eur, s mierou spolufinancovania EÚ vo výške 35 percent. Nová elektrická stanica výrazne prispeje k zabezpečeniu budúcich potrieb napájania severnej časti hlavného mesta Bratislavy a umožní pripájanie nových zákazníkov v tejto oblasti.

Stavba bola slávnostne otvorená v stredu 26. marca 2025 za účasti Radoslava Halušku, predsedu predstavenstva a výkonného riaditeľa spoločnosti Západoslavskej distribučnej, Szabolcsa Hodosyho, štátneho tajomníka Ministerstva hospodárstva SR, Michala Vlčeka, starostu mestskej časti Vajnory, zástupcov partnerov a realizátorov stavby. Ukončená by mala byť do konca roka 2026.

„V našej mestskej časti už dlhšiu dobu spolupracujeme s investormi na výstavbe významného projektu – novej elektrickej stanice vo Vajnorochoch. Dnes, pri poklepaní základného kameňa, sa projekt posunul do novej fázy. Ďakujem za doterajšiu spoluprácu Západoslavskej distribučnej, a. s. a Slovenskej elektrizačnej a prenosovej sústavy, a. s. aj v procese informovania verejnosti – uskutočnili sme spolu viaceré verejné online diskusie a aj prezentáciu pre poslancov na miestnom zastupiteľstve,“ povedal starosta.

Nová elektrická stanica je konkrétnym príkladom zelenej energie v praxi. Starosta zdôraznil, že ide o krok, ktorý presahuje slová a ide priamo k činom. „Všade sa hovorí o zelenej energii, no dôležité je nielen o nej hovoriť, ale aj konať. Tento projekt je konkrétnym príkladom, ako premeniť slová na činy. Verím, že nová elektrická stanica bude pozitívnym impulzom pre celú okolitú región. Posilnením kapacít v distribučnej sústave dôjde k zvýšeniu počtu odberných miest, podpore obnoviteľných zdrojov a posilneniu infraštruktúry pre elektromobilitu. Pre obyvateľov

bude dobrou správou, že vďaka jej výstavbe sa v budúcnosti zníži počet odstávok elektrickej energie,“ dodal starosta.

Výstavba novej stanice bude mať pozitívny vplyv aj na život obyvateľov. „Tento projekt bude prínosom nielen pre Vajnorákov, ale aj pre celú Bratislavu a okolie. Z globálneho hľadiska podporuje modernú energiu a mobilitu,“ povedal Michal Vlček.

„Počas výstavby bude pre nás kľúčová bezpečnosť, pričom investori už doteraz vyšli v ústrety našim požiadavkám. Našou prioritou je minimalizovať dopady na občanov, aby sa stavba čo najmenej dotkla ich každodenného života. V prípade problémov budeme promptne komunikovať a hľadať riešenia. Ako príklad starostlivosti o verejnosť môžeme uviesť jasné označenie pohybu po Jurskej ceste informačnými tabuľkami pre rekreačnú a športovú verejnosť, ktoré už niekoľko mesiacov fungujú bez vážnejších problémov. Realizátori stavby sa tiež postarali o to, aby autá smerujúce na stavbu elektrickej stanice neprechádzali cez Vajnory,“ vysvetlil starosta.

Aj keď výstavba elektrickej stanice prinesie dočasné zmeny, starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory verí, že jej prevádzka bude mať na Vajnory len minimálny vplyv a ten bude v konečnom dôsledku iba pozitívny.

Architekt Ondrej Horváth: Verejný priestor formuje komunitu

Keby mal niekto riešenie na problém dopravy a parkovania, bol by milionár

Text: Kamil Homola

Snímky: archív Ondreja Horvátha

V aktuálnom rozhovore vo Vajnorských novinkách sa venujeme stále živej téme – verejným priestorom, doprave a parkovaniu, ktoré často vyvolávajú diskusie medzi obyvateľmi. Ide o problémy, ktorým čelia všetky samosprávy, najmä tie, ktoré sa dynamicky rozvíjajú. Rozprávali sme sa preto s hlavným architektom mesta Trnava Ondrejom Horváthom. Trnava je príkladom mesta, ktoré za posledné desaťročie prešlo dramatickými zmenami – nové koncepcie verejných priestranstiev, posilnená cyklo doprava, zavádzanie jednosmerných ulíc, a množstvo ďalších projektov, ktoré síce vyvolávajú diskusie, no zároveň inšpirujú aj iné mestá.

Architekt Ondrej Horváth okrem iného hovorí aj to tom, že keby mal riešenie na problém parkovania a dopravy, bol by milionár a radil by mestám po celom svete. Ide o chronický problém, ktorý sa týka každého mesta.

„Zjednosmerňovanie ulíc je jedným z fungujúcich nástrojov na zlepšenie dopravy a kvality verejných priestorov, špeciálne v zónach rodinných domov. Vytvára to možnosti na doplnenie zelene, prvkov upokojenia dopravy a v neposlednom rade aj parkovacích miest,“ povedal v rozhovore.

Celý rozhovor si môžete vypočuť aj vo Vajnorskom podcaste.

› **Ste rodák z Vajnora, začnime teda zľahka – ako si spomínate na svoje detstvo vo Vajnoroch? Ktoré miesta vám najviac prirástli k srdcu?**

Moje detstvo bolo ešte také „oldschoolové“, bez mobilov. Väčšinu času sme trávili vonku, takže ideálne miesta boli buď na bagri, za humnami pri kanáloch alebo aj letisko. Moja babka bývala na Šaldovej ulici pri cintoríne, takže veľa času sme trávili aj v detskom parku v tejto časti Vajnora.

› **Zmenili sa podľa vás Vajnory od čias vášho detstva? Stále tam nachádzate tie svoje obľúbené miesta?**

Myslím si, že áno – tá esencia „dediny v meste“ sa zachovala. Najmä centrálna zóna, okolie kostola a staré uličky si zachovali svoj charakter. Samozrejme, niektoré domy sú dnes zrekonštruované. Ale stále viem samo-

zrejme rozoznať, kde sa niektoré tie vylominy z detstva udiali (smiech)

› **Čo vás inšpirovalo k tomu, aby ste sa rozhodli pre štúdium architektúry a napokon sa jej venovali aj profesionálne?**

Najväčšou inšpiráciou bol môj otec. Bol architektom v jednom z veľkých podnikov. Už po základnej škole som vedel, že chcem ísť na stavebnú priemyslovku a odtiaľ pokračovať na vysokú školu – na STU.

› **Pre človeka, ktorý sa nevenuje technickým odborom, pôsobí architektúra ako mimoriadne náročná disciplína. Dalo sa popri náročnom štúdiu zažiť aj bežný vysokoškolský život?**

Určite áno. Štúdium na vysokej škole bolo veľmi dobrým obdobím. Ako chlapec z dediny som prvýkrát intenzívnejšie zažil mesto

ako také a aj inú mierku prostredia. V škole sme sa stretli spolužiaci z celého Slovenska – od východniarov, cez Tatrancov, až po Liptákov, a samozrejme aj starých Bratislavčanov zo Starého Mesta. Mal som vtedy priateľku zo Zvolena, takže som veľa času trávil aj na internátoch medzi budúcimi architektmi. Bolo to pestré a formujúce obdobie.

› **Podme teraz k vášmu aktuálnemu pôsobisku – a pre lepšie pochopenie pre čitateľov – Trnava, pod vedením primátora Petra Bročku, ktorý aktuálne pôsobí už v treťom volebnom období, predstavuje na slovenské pomery unikátny príklad mestského rozvoja. Ako sa teda začal váš príbeh v Trnave a čo ste tam našli?**

Môj príbeh je v podstate veľmi pragmatický. S manželkou sme bývali v centre Bratislavy a keďže máme psov, čoraz viac sme pociťovali potrebu väčšieho pozemku, aby mali dostatok priestoru. V Bratislave však už vtedy boli ceny nehnuteľností také vysoké, že kúpa väčšieho pozemku bola prakticky nedostupná. Začal som sa preto obzerať aj po okolí. Môj starý otec pochádzal z Horných Orešian, takže trnavský región mi bol blízky a prirodzený.

Chcel som zostať čo najbližšie k Vajnorum, aby som mal rodinu a priateľov na dosah. Dnes mi cesta do Vajnor trvá približne pol hodiny, čo je veľmi fajn, keď idem pozrieť na príklad rodinu či kamarátov, takže je to také, ako keby som kameňom dohodil.

› **A čo vaša profesijná stránka – našli ste sa vo vízii mesta pod vedením primátora**

Bročku, alebo ste museli v niečom robiť kompromisy?

Musím povedať, že to bolo veľmi prirodzené. Keď som do Trnavy prichádzal, pán primátor bol už nejaký čas pri kormidle a jeho prácu som poznal. Mal som možnosť zoznámiť sa aj s mojím predchodcom na pozícii hlavného architekta, Tomášom Gunišom, s ktorým máme dodnes veľmi dobrý vzťah. V podstate som nadviazal na jeho prácu a pokračoval v rozpracovanej vízii mesta. Princípy, ktoré Trnava uplatňuje – ako sa správa k mestu, ako sa správa k verejnému priestoru, k zeleným riešeniam, tak je mi to blízke a bolo to úplne prirodzené. Takže ja som tam zavrhol ako chýbajúci článok do puzzle.

› **Ak by sme spravili krátky rešerš aktuálnych tém, ktoré v Trnave rezonujú a zároveň by mohli zaujímať aj našich poslucháčov, určite by medzi nimi nechýbala parkovacia politika a riešenie parkovania na chodníkoch... Ako ste vnímali zavádzanie parkovacej politiky v Trnave? Boli ste pri procese jej prípravy? Ako ju prijala verejnosť?**

Mali sme šťastie, že náš primátor mal odvahu ísť do tejto témy ako jeden z prvých na Slovensku, a to v naozaj veľkom rozsahu. Dovolím si tvrdiť, že Trnava je v tomto smere lídrom – na konci roka 2025 by sme mali mať všetky územia mesta zahrnuté do parkovacej politiky. Tento komplexný a systematický prístup som veľmi uvítal, pretože nemám rád polovičaté riešenia.

Samozrejme, na začiatku boli lokality, kde si obyvatelia nepriali byť súčasťou systému. Chceli si zachovať pôvodný stav. Čas však

ukázal, že mnohí z týchto ľudí dnes sami žiadajú o zapojenie, keďže vidia pozitívne dopady v iných častiach mesta. Ulice sa upratali, nastal jasný systém a priestor sa začal spravodlivo deliť medzi peších, cyklistov aj autá. Myslím si, že je to asi najspravodlivejšie riešenie, ktoré vieme vymyslieť.

› **Ak by ste mali možnosť ako hlavný architekt zasiahnuť do situácie vo Vajnoroch, odporúčili by ste ich zapojenie do bratislavskej parkovacej politiky?**

Určite áno. Zvykové práva alebo tzv. „pankáčiny“ pri parkovaní mi dnes pripadajú ako prežitok z 90. rokov. Vtedy bol počet áut výrazne nižší a ulice neboli na súčasnú dopravnú záťaž dimenzované. Dnes má každá rodina dve – tri autá, je teda úplne normálne, že sa snažíme s tým niečo robiť.

Nejde o vynález Trnavy ani Bratislavy – pred zavedením sme navštívili mestá v Česku, Poľsku aj na západe Európy, kde sme sa učili o systémoch, ktoré sú zavedené nie že niekoľko rokov ale desaťročia. Keď sa tento systém stane prirodzenou súčasťou mesta, každý pocíti ten prínos, že to má svoje pravidlá, a že to funguje pre všetkých.

› **Ako sa pozeráte v tejto súvislosti na zavedenie jednosmerných ulíc, je to cesta k zlepšeniu dopravy a vytvoreniu nových parkovacích miest, najmä potom, čo bol zavedený zákaz parkovania na chodníkoch?**

Zjednosmerňovanie ulíc je jedným z fungujúcich nástrojov na zlepšenie dopravy a kvality

verejných priestorov, špeciálne v zónach rodinných domov. Vytvára to možnosti na doplnenie zelene, prvkov ukludňovania dopravy a v neposlednom rade aj parkovacích miest.

► **Aktuálne sa v Vajnoroch diskutuje o urbanistickej štúdii pre rozvoj územia Starého letiska, ktoré je jedným z najväčších rozvojových projektov v tejto oblasti. Tento projekt má za sebou dlhú históriu, množstvo kontroverzií aj referendum. Aký je váš pohľad na tento projekt? Akým smerom by mal rozvoj ísť, aby bol v súlade so záujmami Vajnor a Bratislavy ako celku?**

Osobne si myslím, že pri takomto projekte je dôležitá opatrnosť. Konzervatívny prístup je na mieste. Je to obrovské územie, keď si pozrieme aj počet obyvateľov, nie je to niečo, nad čím by sme mali mávnuť rukou, že veď bude ako bude. V Trnave k podobným rozvojovým územiám pristupujeme tiež veľmi opatrne. Dôležité je správne naplánovať infraštruktúru, dopravnú sieť a vyvážiť rozvoj so zelenými a modrými riešeniami, taký ten harmonický celok toho rozvoja.

► **Často sa spomína, že komunikácia medzi mestskými úradmi a miestnou samosprávou nie je dostatočná. Máte pocit, že sa vytvára priestor na zapojenie obyvateľov Vajnor a odborníkov do diskusií o projekte?**

Myslím si, že je dobré, že mestská časť nie je vyčlenená zo samotného procesu. Ľudia, ktorí projekt pripravujú, nie sú uzavretí v ne-

jakých bublinách, čo je pozitívne. Samozrejme, vždy by mohla byť lepšia a intenzívnejšia komunikácia s miestnou samosprávou. Možno by bolo užitočné vytvoriť pracovnú skupinu, do ktorej by sa zapojili odborníci z Vajnor, ktorí by sa pravidelne stretávali a diskutovali o jednotlivých aspektoch projektu. To by umožnilo lepšie porozumenie a eliminovalo potenciálne problémy ešte pred ich vznikom.

► **Jednou z hlavných otázok, ktoré sa pri tomto projekte objavujú, je otázka využitia územia na šport a rekreáciu. V minulosti**

bolo v územnom pláne plánované práve takéto využitie. Mnohí urbanisti však argumentujú, že Bratislava, ako hlavné mesto, potrebuje priestor na rozvoj, a že by nebolo udržateľné investovať do športových a rekreačných plôch na takomto veľkom území. Aký je váš názor na túto tému?

Určite by sme nemali rezignovať na šport a rekreáciu. To by malo byť silnou súčasťou tohto územia. Na druhej strane, musíme uznať, že Bratislava nemá veľa území, ktoré by boli schopné poňať veľký rozvoj, a toto je jedno z nich. V minulosti bola časť tohto územia určená na športové aktivity, keďže išlo o bývalé športové letisko. Je to historicky dané, ale dnes je veľmi ťažké nájsť financie a dlhodobú udržateľnosť pre športové a rekreačné zariadenia na tak veľkom území.

► **V súvislosti so starým letiskom je nemožné nespomenúť tému, ktorá už dlhé roky rezonuje vo Vajnoroch a vyvoláva mnoho emócií – električku do Vajnor. Pri zmene územného plánu sa opäť začína hovoriť o možnosti električky v tejto oblasti. Zdá sa, že sa objavuje nový hráč, ktorý môže byť pre samosprávu nápomocný a vytvoriť tlak na realizáciu tejto investície. Ako vnímate budúcnosť hlavného dopravného systému v Bratislave a napojenie Vajnor na tento systém? Kde by sa mali hľadať riešenia?**

Táto radiála, ktorá končí na Zlatých Pieskoch, je už tak blízko a tak vábivo blízko, že je určite na mieste sa zamyslieť nad možnosťou predĺženia električky až do Vajnor.

Problém je v tom, že treba prekonať železniciu, čo zvýši investičné náklady na kilometer trate, pretože bude potrebné postaviť most cez železniciu, aby to bolo realizovateľné a funkčné. Samozrejme, Vajnory sú malé a počet ľudí, ktorí by využívali túto električkovú trať, v súčasnosti nie je dostatočný a vo výpočtoch nesedí.

Avšak, ak by sa do úvahy brali aj okolité obce, Vajnory by mohli fungovať ako koncový bod mestskej hromadnej dopravy. Mohli by sa tu vytvoriť terminály integrovanej dopravy, kde by ľudia mohli prestupovať z áut na hromadnú dopravu. Rovnako ako rozvoj, ktorý sme spomínali pri letisku, by mohol zvýšiť počet cestujúcich a tým aj realnosť projektu električky do Vajnor.

› **Dočkali sme sa aj nejakého rozvoja v oblastiach susediacich s Vajnorami, ako je Chorvátsky Grob, kde je plánované vytvorenie veľkej aglomerácie, ktorá by mala čoskoro čeliť problémom s dopravou. S týmto problémom sa stretávame aj v Trnave, kde doprava generovaná v meste je do značnej miery spôsobená príchodom ľudí z okolia. Aké riešenie by mohlo pomôcť takto širokému regiónu, aby sa Bratislava nestala len tou „Autoslavou“?**

Keby som mal riešenie na tento problém, asi by som už bol milionár a robil by som konzultanta ďalším stovkám samospráv po svete, ktoré sa potýkajú s týmto problémom. Je to chronický problém, ktorý sa týka každého mesta, ktoré žije a ktoré sa stáva magnetom pre ľudí. Okamžite sa zvyšujú ceny nehnuteľností a tí, ktorí si nemôžu dovoliť bývať v meste, hľadajú lacnejšie alternatívy v satelitoch, čo spôsobuje ešte väčší tlak na dopravu.

Vajnory majú tú smolu, že sa nachádzajú v blízkosti niekoľkých takýchto satelitných obcí – začalo to tou Čiernou Vodou, Bernolákov. Celkovo Chorvátsky Grob hlavne tou dopravou je súčasťou problémov, ktoré Vajnory majú. Posilnenie verejnej dopravy by mohlo pomôcť ľuďom z týchto satelitov dostať do systému hromadnej dopravy a tým znížiť závislosť na autách. Riešenie tohto problému ale nie je otázkou jedného roka, je to na desaťročia.

› **Možno ste našli nejaké inšpirácie z iných krajín, kde sa podobné problémy podarilo úspešne riešiť?**

Každé jedno mesto má tento problém. Či už ide napríklad o Viedeň, Kodaň, Amsterdam alebo Krakov. Rozdiel je v tom, aké veľké in-

vestície tieto mestá dávajú do toho, aby sa ten problém zmierňoval.

Bratislava má trochu problém s tým, že autonómia mestských častí nie je komplexná, niekedy dohoda magistrát – mestská časť je veľmi zložitá. Zároveň sú problémy aj s dohodami medzi obcami, ktoré sú mimo kompetencií hlavného mesta. Hlavné mesto sa však snaží s túto situáciu riešiť územným plánom regionálneho typu, teda metropolitným územným plánom. Uvidíme, či to pomôže. Myslím si, že je to krok správnym smerom. Ale je to „krv a pot“, sú to dlhodobé veci, kde sa veľa ľudí musí tejto téme non-stop venovať.

› **Abyste tento rozhovor uzavreli v pozitívnejšom duchu, ako Vajnoriak, ak by ste mali možnosť vybrať si jedno územie, do ktorého by sa mohli investovať prostriedky a vytvoriť z neho kultúrnejšie verejné priestory, čo by vás zaujímalo alebo na čo by ste sa zamerali?**

Ja osobne mám veľmi rád Vajnory a tieto priestory, hlavne uličky, z ktorých má človek stále dobrý pocit. Samozrejme, s rastúcim počtom ľudí a áut sa to stáva trochu náročnejšie, ale centrálny priestor, ktorý sa tiahne od Uhlísk, cez Staré letisko a okolo úradu, až po šošovkovú námestie a ďalej na východ, je veľmi zaujímavý.

Táto centrálna časť si zachovala pôvodnú architektúru a stále tu nájdeme dedinské radové domy s podbrániami, ktoré majú veľký

potenciál, najmä v oblasti rozvoja tradičných služieb. Osobne si myslím, že Vajnoriaci potvrdia, že okolie Parku pod lipami je vynikajúcim komunitným priestorom, tu potenciál ešte nie je naplno využitý. Ak by sa to prepojilo, napríklad uličkou, ktoré by to celé spájalo, mohlo by to vytvoriť reťaz pekných verejných priestorov, čo by bolo skvelé.

› **To sú výzvy vajnorské, a aké sa tie výzvy trnavské, pred ktorými stojíte v najbližšom období?**

Čo sa týka výziev v Trnave, máme strašne veľa projektov, čo je jedným z dôvodov, prečo ma táto práca baví. Jeden z najväčších projektov, ktorý nás čaká, je revitalizácia celého sídliskového priestoru, čo je 11 hektárov, 9 dvorov, kde žije približne 5 až 6 tisíc obyvateľov. Tento projekt je asi najkomplexnejšou revitalizáciou sídliskových verejných priestorov na Slovensku. Tento rok by sme mali začať realizáciu a za rok alebo rok a pol by mal byť projekt dokončený.

Zlepšiť kvalitu života toľkých ľudí je obrovská výzva. Ak sa podarí vytvoriť z doteraz zanedbaných priestorov plnohodnotné miesta, kde môžu ľudia tráviť čas, bude to fantastické. Uvidíme, či sa podarí, aj keď takéto projekty vyvolávajú aj kontroverzie, najmä pokiaľ ide o verejné financie. Určite sa nájdú ľudia, ktorí si myslia, že peniaze by sa dali využiť inak. S tým sa určite potýkate aj vo Vajnoroch, ale som presvedčený, že keď je dobrý zámer, stojí to za to. Držím Vajnorum palce a želim im len dobrý rozvoj :-).

Pripomenuli sme si 120. výročie príchodu Ferdiša Jurigu do Vajnor

Človek s veľkým srdcom a silnými hodnotami

Text: redakcia
Snímky: archív

Ferdiš Juriga bol jednou z najvýznamnejších osobností, aké v mestskej časti žili a pôsobili. Bol to nielen pokrokový katolícky kňaz, ale aj publicista, slovenský národný buditeľ, politik, dlhoročný poslanec uhorského snemu v Budapešti a neskôr československého Národného zhromaždenia v Prahe.

„Ferdiš Juriga bol človekom s veľkým srdcom a silnými hodnotami. Nezlomilo ho ani uhorské väzenie, ani intrigy v politike. Pre nás je tiež veľmi dôležitý nielen z pohľadu veľkej politiky, ale aj z pohľadu budovania miestnej komunity, kde žijeme svoj každodenný život. Jeho príchod v roku 1905 priniesol pre Vajnory nádej a novú energiu. Svojimi víziami, iniciatívou a nadšením sa snažil o rozvoj kultúry, vzdelania a hospodárstva v našej obci“, povedal starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček.

Výročie príchodu Ferdinanda Jurigu si Vajnory pripomínajú každoročne na začiatku apríla.

Soňa Molnárová a Michal Vlček pri rozhovore s Ľubomírom Jurigom, vnukom Ferdiša Jurigu

V mestskej časti Bratislava-Vajnory sme si pripomenuli okrúhle 120. výročie od príchodu významného slovenského publicistu a politika Ferdiša Jurigu. Na spomienkovom podujatí sa zúčastnil starosta mestskej časti Michal Vlček, zástupkyňa starostu Soňa Molnárová, predstavitelia miestnych spolkov a združení, žiaci základných škôl a podujatie prišiel navštíviť aj vnuk Ferdiša Juriga – Ľubomír Juriga.

Pri príležitosti Dňa učiteľov vo Vajnoroch ocenili pedagógov

Text: redakcia **Snímky:** archív

Pri príležitosti Dňa učiteľov sa v utorok 25. marca 2025 v Dome kultúry Vajnory uskutočnila slávnostná udalosť, ktorá bola venovaná všetkým pedagogickým pracovníkom. Vedenie mestskej časti Bratislava-Vajnory pri tejto príležitosti vyjadrilo svoju vďaku a uznanie učiteľom, ktorí denne zasväcujú čas a energiu vzdelávaniu mladej generácie.

„Dnes sme sa opäť zišli, aby sme vzdali úctu vám, ktorí formujete budúcnosť našich detí,“ uviedol

starosta Vajnor Michal Vlček vo svojom príhovore. „Nie ste len odovzdávateľmi vedomostí, ale aj sprievodcovia, ktorí pomáhajú deťom nájsť cestu k poznaniu a zodpovednosti. Vaša práca je nesmierne dôležitá, pretože deti sa od vás učia nielen fakty, ale aj kritické myslenie a schopnosť rozlišovať pravdu od manipulácie.“

Starosta tiež zdôraznil význam kritického myslenia v dnešnej dobe, keď sú informácie na dosah ruky, ale nie všetky sú pravdivé. „Pravda je založená na overiteľných dôkazoch a faktoch. Vašou úlohou je nielen učiť, ale aj pomôcť mladým ľuďom naučiť sa, ako hľadať pravdu v spleti rôznych informácií,“ povedal.

Na odporúčanie riaditeľky Materskej školy Koniarkova boli počas slávnosti vyznamenaní desiat pedagógovia, ktorí sa mimoriadnym spôsobom zaslúžili o vzdelávanie a rozvoj detí v tejto mestskej časti. Každý z ocenených pedagógov si prevzal pamätný list, ktorý je symbolickým prejavom úcty a vďaky za ich oddanú prácu.

Na záver svojho prejavu starosta poďakoval všetkým učiteľom za ich trpezlivosť, odhodlanie a neoceniteľný prínos do rozvoja spoločnosti. „Bez vás by spoločnosť nemohla rásť. Prajem Vám, aby Vás Vaše nadšenie nikdy neopustilo a aby ste aj naďalej formovali budúcnosť našich detí,“ uzavrel Michal Vlček.

Prvomájová opekačka na Mahrovej bude opäť nesklamala

Text: redakcia **Snímky:** archív

Vo Vajnoroch sme 1. máj aj tento rok oslávili tradične – spoločnou opekačkou na Mahrovej búde. Krásne počasie, vôňa špekáčikov, smiech detí a výborná nálada vytvorili atmosféru, na ktorú budeme ešte dlho spomínať.

Ďakujeme všetkým, ktorí prišli – či už s chuťou na dobré jedlo, porozprávať sa so susedmi alebo si len tak vychutnať jarný deň v prírode. Práve takéto stretnutia pripomínajú, prečo sú Vajnory právom nazývané dedinou v meste. **Tešíme sa na ďalšie spoločné chvíle!**

Deň narcisov spojil generácie v boji proti rakovine Skauti opäť pomáhali

Text a snímka: Zora Baloghová,
110. zbor skautov Vajnory

V Bratislave opäť prebehla každoročná zbierka Deň narcisov a ani tento rok skauti nelenili. V známych uliciach a na námestiach sa 10. apríla mihali farby rôznych skautských šatiek, od malých včielok a vlčat, až po dospelých roverov. Aj náš 110. zbor skautov Vajnory porozťahoval klby a vykročil medzi ľudí.

Aj keď to pre nás nie je nová akcia a rok čo rok sa snažíme pomôcť, teraz prišli rôzne novoty. Najmä v podobe posíl z družín Surikát a Panterov, ktorí si tento skok z komfortnej zóny zažili prvý raz.

„Motivovalo ma to, že budem rozdávať ľuďom kvietky, ktorých kúpou budú prispievať druhým na liečbu rakoviny. A že to nebudem robiť sama, budem to robiť s dobrými ľuďmi...Dnes som si uvedomila, že naozaj zdravie máme len jedno a treba si ho chrániť, treba pomáhať ostatným...“
Tete, družina Surikaty

„Chcel som sa, samozrejme, zabaviť, no zároveň som v tom videl nejakú hodnotu, ktorou bola pomoc. Táto dobrovoľnícka činnosť, ako aj všetky ostatné, pomáhala ľuďom, v tomto prípade chorým ľuďom. Táto zbierka sa organizovala aj v našej škole, vždy som prispel, ako aj ostatní, no dnes som si uvedomil úplnú podstatu tejto zbierky. Jedna staršia pani darovala 30 € preto, lebo si uvedomovala plnú hodnotu, povedala nám totiž, že jej na rakovinu zomrel syn. Zároveň som si dnes uvedomil, ako veľmi môžem byť šťastný, že sme v rodine všetci zdraví... Pociť mám z toho na jednej strane síce dobrý, že som pomohol ľuďom s rakovinou a ich rodinám, no zároveň som bol celkom sklamaný, ako niektorí ľudia aj vedeli, o čom to je, ale odmietali prispieť. Ak budem mať čas a priestor, tak sa určite chcem zúčastniť a pomôcť chorým ľuďom aj budúci rok.“

Felix, družina Panteri

„Uvedomila som si, že veľa ľudí trpí rakovinou, a aké mám šťastie, že sme v rodine takmer všetci zdraví. Mala som dobrý pocit, že som mohla pomôcť a porozprávať sa s ľuďmi, ale zároveň aj veľmi zvláštny. Ak budem mať priestor, tak sa

zapojím určite aj budúci rok, lebo si myslím, že som si z tohto dňa odniesla veľa.“

Sandra, družina Surikaty

Rozvoj mladých ľudí nie je len o ich práci na sebe, je o ich práci pre druhých. Vďaka deťom a mladým, ako sú aj naše Surikaty, Panteri, či Rangeri, sa na celom Slovensku vyzbierali tisíce eur.

Ďakujeme za pomoc!

Prvý jarný deň oznámil, že je čas vrátiť sa do prírody Jarný trojkopčiak je akcia skautov

Text a snímka: Zora Baloghová,
110. zbor skautov Vajnory

Je dobre známe, že s prvým slnečným lúčom sa prebúdzajú nielen spiace princezné. Sedmokrásky naťahujú lupene, drozdy sa rozospievajú na stupniciach a srnky preťahujú nohy. Tieto lúče prebúdzajú aj nejedného skauta a volajú rozospaté oči do jeho lesného domova. Prvý jarný deň každoročne oznamuje, že je čas vrátiť sa do prírody.

Rovnako ako minulé roky, aj teraz sme prvú sobotu po jarnej rovnodennosti zbalili batohy a obuli túlavé topánky na Jarný trojkopčiak. Je to akcia organizovaná 13. zborom skautov Bratislava-Petržalka, ktorej podstatou je prejsť tri kopce v Malých Karpatoch a na každom z nich splniť úlohu. Tieto kopce sa rok po roku menia,

takže spoznávame vždy nové časti nášho útulného pohoria. Tak sme sa 22. marca v dvoch skupinách vydali na cesty. Mladší preskúmali Veľkú Baňu, Spariská a Petříkov vršok, prebojovali sa úlohami, únavou a nekonečnými bolesťami v nohách a víťazne dorazili až na Stánisko, kde stretli skupinu starších. Tí sa plahočili zo Svätého Jura na Tri Bresty, Červený vrch a Bystrickú horu.

Odmenou celodenného putovania nebola len tradičná drevená placka za splnenie úloh. Boli to najmä zážitky, jarné výhľady na slnkom obliaty les a jeho vôňa, či dobrý pocit detí zo seba samých a hrdosť ich vedúcich.

Jarný trojkopčiak je akcia skautov, ktorej podstatou je prejsť tri kopce v Malých Karpatoch a splniť úlohy a výzvy na každom z nich.

Participatívny rozpočet vyhral projekt umelej ľadovej plochy

V mesiaci marec prebiehalo hlasovanie projektov v rámci Participatívneho rozpočtu 2025. Občania mohli hlasovať elektronicky alebo prostredníctvom hlasovacích lístkov na recepcii miestneho úradu.

Suma participatívneho rozpočtu vyplýva zo schváleného rozpočtu mestskej časti Bratislava-Vajnory a na tento kalendárny rok je to tritisíc eur. V hlasovaní občanov získal najviac (200 hlasov) projekt celoročnej umelej ľadovej plochy. Navrhovateľom je Športový klub Vajnory a požadovaná suma 3000 €.

ĎALŠIE V PORADÍ SA UMIESTNILI:

- › **Brúderka – dve kolesá stačia!** – 170 hlasov (navrhovateľ OZ Brúderka, požadovaná suma 3000 €)
- › **Zelená budúcnosť** – 117 hlasov (navrhovateľ Katarína Kubovičová, požadovaná suma 3000 €)
- › **Graffiti stena** – 64 hlasov (navrhovateľ Michal Dujsík, požadovaná suma 1300 €)
- › **Predpolie kostola** – 59 hlasov (navrhovateľ Jana Neštinová, požadovaná suma 3000 €)
- › **Masážny akupresúrny chodník** – 45 hlasov (navrhovateľ Milan Kodnár, požadovaná suma 1500 €)

- › **Odvod a vsakovanie vody na Kaplnke sv. Urbana** – 44 hlasov (navrhovateľ Milan Kodnár, požadovaná suma 1000 €)
- › **Strojová výsadba jarných cibulovín** – 43 hlasov (navrhovateľ Daniel Lapšanský, požadovaná suma 3000 €)

Keďže v hlasovaní občanov vyhral projekt, ktorý žiadal maximálnu sumu 3000 €, a celkový rozpočet participatívneho rozpočtu schválený miestnym zastupiteľstvom bol 3000 €,

bude sa realizovať len tento jeden projekt.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa aktívne zapojili do participatívneho rozpočtu, či už návrhom projektov alebo hlasovaním. Blahoželáme zároveň víťazovi Športovému klubu Vajnory. Ďalšie zaujímavé projekty, ktoré boli zaradené do hlasovania, sa budú v budúcnosti eventuálne realizovať podľa finančných možností mestskej časti Bratislava-Vajnory.

Miestne zastupiteľstvo schválilo Deklaráciu podpory členstva Slovenskej republiky v EÚ a NATO

Na zasadnutí Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory všetci prítomní poslanci jednotnomyseľne prijali návrh poslanca Juraja Zemana na schválenie Deklarácie o podpore členstva Slovenska v Európskej únii a Severoatlantickej aliancii.

„Sú momenty v histórii, kedy sa treba ozvať, a myslím, že teraz je presne ten čas. Podobnú deklaráciu sme ako mestskí poslanci schválili aj na zastupiteľstve hlavného mesta Bratislavy. O to viac som však rád, že jasný postoj k tomu vyjadrili aj poslanci nášho zastupiteľstva, ktorí schválili deklaráciu navrhnutú Jurajom Zemanom. Ďakujem pánovi poslancovi a jeho kolegyniam a kolegom. Myslím, že poslanecký zbor sa vyjadril v mene prevažnej väčšiny obyvateľov našej mestskej časti“, povedal po rokovaní zastupiteľstva starosta Vajnor Michal Vlček.

CELÝ TEXT DEKLARÁCIE, KTORÝ SCHVÁLILO MIESTNE ZASTUPITEĽSTVO:

Deklarácia podpory členstva Slovenskej republiky v EÚ a NATO

Poslanci Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory vyjadrujú jednoznačnú podporu členstvu Slovenskej republiky v Európskej únii (EÚ) a NATO, ktoré sú základom prosperity, bezpečnosti a stability nášho regiónu ako aj celej krajiny.

1. Podpora členstva v EÚ a NATO

Členstvo Slovenskej republiky v EÚ a NATO považujeme za zásadnú životnú podmienku dobrého, slobodného, suverénneho a prosperujúceho vývoja Slovenskej republiky.

2. Odmietnutie vystúpenia z EÚ a NATO

Odmietame akékoľvek snahy o vystúpenie Slovenskej republiky z týchto organizácií,

ktoré by vážne ohrozili hospodársku stabilitu, bezpečnosť a rozvoj mestskej časti Bratislava-Vajnory, ako i celého Bratislavského kraja a Slovenskej republiky. Zároveň dôrazne odsudzujeme ruskú inváziu na Ukrajinu ako hrozbu pre medzinárodnú bezpečnosť.

3. Význam strategických partnerstiev

Členstvo v EÚ a NATO vnímame ako strategické partnerstvá, ktoré prinášajú lepšie podmienky pre život v našom regióne, podporu demokracie, posilnenie obranyschopnosti a stabilitu celej krajiny.

4. Výzva na zodpovedný prístup

Vyzývame občanov a politických predstaviteľov k zodpovednému prístupu a podpore spolupráce s medzinárodnými partnermi. Apelujeme na vládu Slovenskej republiky, aby nepodporovala iniciatívy, ktoré by ohrozili členstvo Slovenska v EÚ a NATO.

Vajnory sa zapojili do programu Mesto pre deti

Text: Občianske združenie Brúderka

Mestská časť Bratislava-Vajnory bola zaradená medzi lokality zapojené do prihláškového programu **Mesta pre deti** – iniciatívy **Metropolitného inštitútu Bratislavy (MIB)**, ktorá sa zameriava na zvyšovanie bezpečnosti a kvality života v okolí bratislavských škôl. Do projektu sa aktívne zapojila aj **Základná škola Kataríny Brúderovej**, a to s podporou **Miestneho úradu Bratislava-Vajnory**.

PREČO VAJNORY?

V úseku Osloboditeľskej ulice, ktorá lemuje ZŠ Kataríny Brúderovej, bol identifikovaný zvýšený dopravný ruch a nedostatočná infraštruktúra pre bezpečný pohyb detí. Tieto problémy boli popísané v prihláške, ktorú škola vypracovala v spolupráci OZ Brúderka. Silnú podporu vyjadrili aj rodičia, obyvatelia a organizácie z okolia školy formou podpiso-

vých hárkov a podporných listov, čo prispelo k pozitívnemu vyhodnoteniu žiadosti.

SPOLOČNÉ HĽADANIE RIEŠENÍ

Projekt je postavený na spolupráci medzi mestom, školou a komunitou. Naším cieľom je spoločne s deťmi, rodičmi, zamestnancami školy a obyvateľmi Vajnor identifikovať konkrétne problémy a navrhnúť praktické a zmysluplné riešenia. Prvým krokom je zber dát – prostredníctvom dotazníkov a mapovania problémových miest. Následne sa uskutočnia stretnutia s obyvateľmi a participatívne aktivity, na základe ktorých budú odborníci navrhovať konkrétne zásahy. Opatrenia zatiaľ nie sú určené – návrhy budú vznikať až po dôkladnej analýze podnetov z terénu a diskusií so zasiahnutými stranami.

BEZPEČNÉ A HRAVÉ VEREJNÉ PRIESTORY

Projekt Mesto pre deti sa nesústreďuje len na technické riešenia, ale aj na podporu

voľnej hry detí a budovanie susedskej súdržnosti. Kreatívna a slobodná hra má pozitívny vplyv na rozvoj detí, ich sociálne zručnosti aj vzťahy s okolím. Jedným zo spôsobov, ako tieto hodnoty pretaviť do praxe, sú susedské festivaly Ulice na hranie. Takéto podujatie sa uskutoční aj pri ZŠ Kataríny Brúderovej – v piatok 23. mája 2025 v rámci komunitného dňa BrúderkaFest. Ulica sa na jeden deň premení na priestor hier, voľného pohybu a tvorivých aktivít, ktoré bežné dopravné podmienky neumožňujú.

ORGANIZÁTORI A ĎALŠIE INFORMÁCIE

Festival Ulica na hranie sa koná v úzkej spolupráci MIB s OZ Brúderka a Miestnym úradom Bratislava-Vajnory. Je súčasťou širšej snahy zlepšiť prostredie v okolí školy a zapojiť komunitu do rozhodovania o verejnom priestore.

Slávnosť uvítania detí do života

Text: Soňa Molnárová, zástupkyňa starostu
Snímka: archív

**Čím by bol človek bez detí?
Prázdny stôl, možno prestretý,
A život šiel by povedľa.**

Bez detí by bolo na svete pramálo smiechu, radosti, chýbala by bezprostrednosť, fantázia by stratila svoje korene, z ktorých rastie do neba rozprávok, kde je všetko možné a dobro sedí na zlatom tróne. Bez detí by bolo na svete príliš smutno a sivo. Ako dobre, že sú medzi nami.

Zbor pre občianske záležitosti pripravil 29. apríla slávnosť uvítania detí do života pre 11 malých Vajnorákov, ktorých mená sú zapísané v Pamätnej knihe mestskej časti. Mamičky okrem poďakovaní a gratulácií obdržali aj Pamätný list pre dieťaťko a finančný príspevok od mestskej časti. Deti z folklórneho súboru Podobienka z Vajnor, ktorý pracuje pod vedením Gabriely Zemanovej, obohatili slávnosť pásmom spevov a tancov.

Naším malým ratolestiam prajem, aby boli šťastným dieťaťkom v šťastnej rodine, kde

sa majú všetci radi. Rodičom prajem, aby mali vždy otvorené dvere k citom svojich detí, k tomu, čo im je blízke. Aby sa raz dočkali tej krásnej vety, ktorá hovorí za všetko: „Moja mama, môj ocko sú mojimi najlepšími kamarátmi.“

VITAJTE, MALÍ VAJNORÁCI

Laura Trubarová, 9. mája 2024

Lucia Balážová, 14. júla 2024

Sofia Summerling, 17. júla 2024

Viktor Štelár, 7. augusta 2024

Ella Rosochová, 17. augusta 2024

Ellie Derda, 20. septembra 2024

Natália Rasochová, 8. októbra 2024

Lívia Hlaváčová, 5. novembra 2024

Peter Mizner, 11. novembra 2024

Diana Strišovská, 21. januára 2025

Richard Konečný, 26. februára 2025

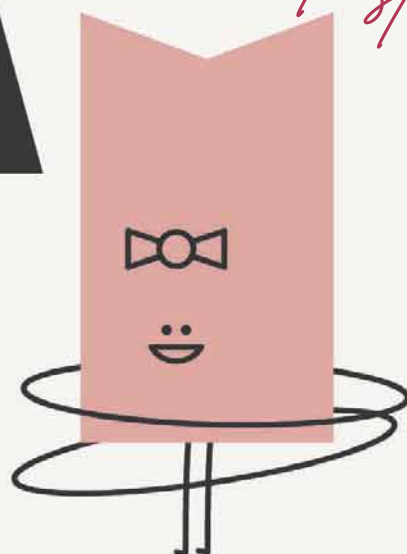
MIB, MČ Bratislava - Vajnory a OZ Brúderka Vás
pozývajú na

ULICA

Brúderka Fest

NA

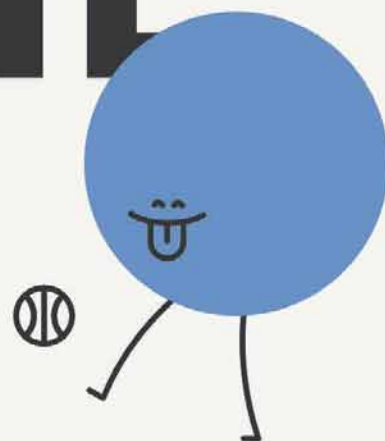
HRANIE

OSLOBODITEĽSKÁ ULICA, VAJNORY

TEŠÍME SA NA VÁS NA ULICI, KTORÁ SA NA JEDEN
DEŇ PREMENÍ
NA BEZPEČNÝ A HRAVÝ PRIESTOR PRE VŠETKÝCH

ČAKÁ VÁS PESTRÝ PROGRAM

- DISKUSIE a WORKSHOPY
- HERNÉ a ŠPORTOVÉ ZÓNY
- TRHY a BURZY
- KOMUNITNÉ STÁNKY a PREZENTÁCIE
- HUDOBNÁ a ODDYCHOVÁ ZÓNA
- SÚŤAŽE a TOMBOLA

PIATOK
23.Máj
2025

Jediná koštovka bratislavských vinárov

Vajňkoš 2025: Verejná prezentácia súťažných vín

Text: Via Vitis – Vajnorský vinohradnícky spolok
Snímky: archív účastníkov podujatia

V sobotu 3. mája 2025 sa vo Vajnorochoch uskutočnila už tradičná, no predsa vždy iná a výnimočná verejná koštovka súťažných vín Vajňkoš 2025. Po dvoch mesiacoch príprav a zhromažďovania najlepších vzoriek z vinárstiev od vinárov nášho regiónu sa milovníci vína, odborníci i široká verejnosť stretli, aby spoločne oslávili umenie vinárstva a vychutnali si bohatstvo chutí, farieb a vôní, ktoré prinášajú vína Malých Karpát z Bratislavského kraja a susedného okolia.

VAJNORY AKO CENTRUM VINÁRSKEJ TRADÍCIE

Hoci je toto malebné predmestie Bratislavy dnes predovšetkým rušnou mestskou časťou, tzv. dedinou v meste, jeho vinárska história siaha až do stredoveku, keď hrozno zdobilo svahy Malých Karpát. Práve kombinácia blízkosti hlavného mesta a pokojného vidieckeho prostredia robí Vajnory ideálnym miestom na organizovanie tak rozsiahleho podujatia, akým je Vajňkoš.

Tohtoročný ročník bol však obzvlášť silný na drobných vinárov, lebo najväčší vajnorský vinár - PD Vajnory hrozno ročníka 2024 nespacoval, a teda ani víno nevyrobil, a tak vo Vajnorochoch ostali iba malé rodinné vinárstva často o počte jedného zariadeného človeka. Napriek tomu sa v regióne sa objavili aj úplne nové vínka prezentujúce ich výrobcov.

PRÍPRAVY A ORGANIZÁCIA PODUJATIA

Podujatie Vajňkoš 2025 zabezpečovali dvaja neúnavní organizátori – Marek Grebečí a Norbert Surányi. Ich práca začala už v marci, kedy oslovili viac než 80 vinárstiev s výzvou na zaslanie vzoriek. Po predbežnom posúdení a vzájomných konzultáciách bolo vybraných 51 najlepších vzoriek, ktoré sa následne predložili odbornej porote.

Napriek tomu, že išlo už o tretí ročník vinárskej súťaže Vajňkoš, logistika podujatia predstavovala skutočnú výzvu, ktorú táto dvojica zvládla na jednotku.

DEGUSTÁCIA A PRIATEĽSKÁ ATMOSFÉRA

Po otvorení o 18:00 h si návštevníci mohli zakúpiť lístok s tiketom a katalógom súťažných vín, aby si mohli porovnať výsledky od poroty so svojimi vlastnými chuťovými pohárkami. Na stoloch ich okrem džbánů so sódou čakali aj pochutiny od našich nežnejších polovičiek vyrobených podľa domácich a rodinných receptov. Pri degustácii je totižto vhodné a odporúčané párovanie s jedlom.

Hostom sa naskytla široká paleta chutí: od krehkých aj jemne kvetinových veltlínskych zelených, cez minerálne rizlingy až po rafinované barrique červené zručnosti miestnych vinárov. Diskusie so samotnými výrobcami priniesli hlbšie pochopenie terroiru, klímy a lásky, ktorú vinári venujú každej fľaši.

ODBORNÁ POROTA A HODNOTENIE

Porota pozostávala z piatich členov, vrátane uznávaného Vladimíra Hronského, ktorý

bol poverený dohliadať na objektivitu a konzistentnosť hodnotenia. Proces prebiehal v dvoch kolách:

- 1. Slepé hodnotenie** – každá vzorka získala body na základe arómy, chuti, farby a celkovej vyvážенosti.
- 2. Diskusia a porovnanie** – víťazné vzorky z prvého kola sa opätovne prezentovali, porota hľadala symbolickú nadpriemernosť pre titul Šampióna.

Výsledky vypovedali o výnimočnej kvalite ročníka 2024 a o napredovaní vinárskej scény Malých Karpát, celý priebeh odborného hodnotenia je popísaný v tomto príspevku.

OFICIÁLNE VÝSLEDKY – KONEČNÉ PORADIE

Celkovo bolo udelených 16 zlatých, 28 strieborných a 6 bronzových medailí. Hoci bodové hodnotenie by umožňovalo väčší počet strieborných ocenení (28), pravidlá limitujú počet na maximálne 30 % hodnotených vzoriek, čo ešte viac zvyrazňuje výnimočnosť udelených strieborných medailí.

Kód	Kategória	Víno	Ročník	Výrobca	Body	Medaila
A2-025	A2	Rizling vlašský	2024	Mova winery	90,67	Zlatá (ZM)
A2-039	A2	Chardonnay	2024	Peter Stachovič	90,67	Zlatá (ZM) – Šampión
A2-008	A2	Veltlínske zelené	2024	Rodný chotár	90,00	Zlatá (ZM)
A3-036	A3	Rizling rýnsky	2021	Bohumil Zeman	89,00	Zlatá (ZM)
A1-040	A1	Veltlínske zelené	2022	Ján Bednarič	85,33	Strieborná (SM)
A1-005	A1	Rizling rýnsky	2024	42 Winery	85,00	Strieborná** (SM)
A1-047	A1	Rizling vlašský	2024	Víno HUGO	79,83	Bronzová (BM)
B1-019	B1	Merlot rosé	2024	Ladislav Nagy	78,67	Bronzová (BM)
C1-023	C1	Zmeska	2024	Martin Fekete	73,92	Bez medaily

Oficiálne výsledky – konečné poradie Vajnkoš 2025

ŠAMPIÓN SÚŤAŽE

Najvyššie ocenenie – titul **Šampión súťaže Vajnkoš 2025** spoločne so zlatou medailou si odniesol **Chardonnay 2024 od Petra Stachoviča**. Toto víno vyniklo čistou aromatickou stopou tropického ovocia, krémovou štruktúrou a dlhým dozvukom s jemnou kyselinkou. Porotu presvedčilo svojou rovnováhou medzi sviežosťou a komplexnosťou, čo je typický znak špičkových bielych vín z Malých Karpát.

UMELECKÉ OCENENIA A SPRIEVODNÉ DARY

Ocenené vzorky si prevzali nielen diplomy, ale aj originálne keramické džbány a hrnčeky, ktoré vytvorila talentovaná výtvarníčka Erika Surányiová. Jej práce spájajú tradičné ornamenty inšpirované vinárskou symbolikou s moderným dizajnom, čo umožňuje uchovať si pamiatku na tento ročník v štýlovom umeleckom predmete.

HUDOBNÝ SPRIEVOD – LOVEBERRY

Hlavnou hudobnou atrakciou podujatia bola populárna skupina LOVEBERRY, ktorá rozťancovala návštevníkov po odovzdaní ocenení. Ich energické sety kombinovali moderné popové hity s ľudovými aranžmánmi, čo vytvorilo jedinečnú atmosféru spojenia tradície a súčasnosti – presne tak, ako je to v dobrej fľaši vína. Mnohí sa nebáli rozvrieť parket a vychutnať si večer plný tanca či spoločenského umeleckého prednesu.

DISKUSIE S VINÁRMÍ A PRÍBEHY VÍN

Po oficiálnom programe sa pri stoloch rozvinuli hlbšie rozhovory o technikách výroby vína, o význame terroiru a o osobných cestách jednotlivých vinárov. Niektorí sa podelili o skúsenosti s experimentálnymi kvaseniami, iní predstavili malé série vín z netradičných odrôd. Tieto osobné príbehy nielen obohatili odborné vedomosti návštevníkov, ale posilnili puto medzi výrobcami a konzumentmi.

REFLEXIA NÁVŠTEVNOSTI A MARKETINGOVÉ VÝZVY

Ako organizátor podujatia sme zaznamenali mierny pokles počtu návštevníkov v porovnaní s rokom 2023 či 2024, hoci kvalita programu a vína bola podľa spätnej väzby excelentná. K možným príčinám zníženej účasti patria:

- › Kolidujúce termíny s inými regionálnymi festivalmi - najmä hody v susednej Rači.
- › Obmedzený dosah reklamnej kampane najmä v papierovej forme plagátov, zistili sme, že nám ich dokonca niekto odstraňoval.
- › Zmena demografie publika, ktoré možno preferuje tematické degustačné večery pred jednorazovou akciou.

V najbližších mesiacoch plánujú Marek Grebečí a Norbert Surányi analyzovať údaje o predaji lístkov, interakcii na sociálnych sieťach a spätnej väzbe návštevníkov, aby Vajnkoš 2026 prilákal ešte širšie spektrum publika.

POĎAKOVANIE PARTNEROM A SPONZOROM

Usporiadanie Vajnkoštu by nebolo možné bez pomoci našich sponzorov, ktorí prispeli finančne aj materiálne. Medzi hlavné mená patria:

- › **Mestská časť Bratislava-Vajnory** – za poskytnutie priestorov a logistickú podporu.
 - › **Lokálne podniky – Prešík:** catering, zabezpečenie občerstvenia a sprievodných aktivít.
 - › **Lokálne firmy - LB Servis, Vigroup, Relios:** sponzorské príspevky
- Ich podpora nám umožnila pripraviť bohatý sprievodný program a zabezpečiť vysoký štandard celého dňa.

ZÁVER

Vajnkoš 2025 opäť potvrdil svoje miesto v srdciach milovníkov vína i odbornej verejnosti. Verejná prezentácia a koštovka súťažných vín vytvorili priestor na stretnutie tradície a inovácií, na vzájomnú výmenu skúseností a budovanie komunity, ktorá spája Malé Karpaty s Bratislavou.

Ďakujeme všetkým vinárom za vynikajúce vzorky, porote za spravodlivé hodnotenie, hudobníkom LOVEBERRY za skvelú náladu, sponzorom za podporu a predovšetkým Vám, návštevníkom, za Vašu vášeň a dôveru.

Tešíme sa na Vás na Vajnkoš 2026, kde opäť spoločne oslávime krásu a umenie vína!

O kníhkupectve Ex Libris a láske ku knihám

Text: Helena Paulenová

Pani Martina Šáteková, kníhkupkyňa a manažérka kníhkupectva Ex Libris v Slovenskej národnej galérii, bola hosťkou na ostatnej debате v našej knižnici.

Hlavnou témou boli, samozrejme, knihy - láska k nim, knižný výber, ale aj samotná

prevádzka predajne so špeciálnym zameraním na výtvarné umenie. Martina spomínala, ako prebrala po svojej mame Marte Šátekovej vedenie kníhkupectva Ex Libris, ktoré pôvodne sídlilo na Michalskej ulici. Porozprávala nám o jeho histórii, ako vzniklo, o úžasných rokoch jeho fungovania - čo si tí skôr narodení určite pamätajú. Obchod s knihami sa niekoľkokrát sťahoval a posledných 12 rokov kníhkupectvo Marti-

na prevádzkovala v priestoroch Slovenskej národnej galérie - na zatiaľ poslednej adrese. Aké bude ďalšie smerovanie známeho bratislavského kníhkupectva zatiaľ nie je jasné, ale jeho tradíciu plánuje majiteľka zachovať a rozvíjať aj naďalej.

Držíme teda palce a ďakujeme za návštevu, Martina!

Podobenka rozospievala srdcia seniorov vo Vajnorochoch

Text a snímky: Eva Vaská

V predveľkonočnom období zavítal do Špecializovaného zariadenia - Seniordomu Vajnory detský folklórny súbor Podobenka. Svojím krásnym vystúpením potešili našich seniorov a vniesli do zariadenia radosť, spev i spomienky na mladosť.

Deti z Podobenky svojou úprimnou radosťou z tanca a spevu rozžiariť tváre prítomných a vytvorili v Seniordome atmosféru skutočných sviatkov. Spoločne sme tak oslávili príchod jari aj blížiacu sa Veľkú noc.

Veľké poďakovanie patrí vedúcej súboru pani Gabike Zemanovej za jej obetavú prácu, lásku k tradíciám a neúnavné odovzdávanie folklóru mladšej generácii. Rovnako ďakujeme aj rodičom detí, ktorí ich podporujú a umožňujú im rozdávať radosť aj mimo javísk.

KONTAKT NA NOVÉ ZARIADENIE PRE SENIOROV

ZARIADENIE PRE SENIOROV,

Pri pastierni 3,
831 07 Bratislava-Vajnory.

Deň otvorených dverí v novom Zariadení pre seniorov sa uskutoční v piatok 6. júna od 10 do 18:00.

Kachmanová Katarína

Tel: 0911 012 016

kachmanova@opatrimevas.sk

Čučoriedka

Text: Jana Osvaldíkova

Snímka: archív školy

Od prvej polovice apríla na školskom dvore Základnej školy sv. Jána Pavla II. robí spoločnosť čučoriedka.

Priviezol nám ju „Dobrá ježko“ zo školského programu Ovocie, zelenina, mlieko. Zasadili ju šiestaci a dúfam, že sa jej bude dariť. Kto z nej ochutná prvé plody?

Komáre nemajú šancu – distribúcia BTI tabliet

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava obstaralo pre obyvateľov nehnuteľností so záhradkami v jednotlivých mestských častiach Bratislavy biologickú formu tabliet aplikovateľnú na menšie zdroje liahnisk komárov. Ide o balenie 10 ks tabliet s účinnou látkou, ktorá zabíja larvy komárov.

V prípade, že sa vo vašom záhradnom jazierku, väčšej nádržke alebo sude s vodou objavia larvy komárov, môžete použiť práve tablety BTI. Jedna tableta vystačí na 50 litrov vody a do 24 hodín zničí až 100 % lariev komárov v liahnisku. Samotný spôsob použitia je uvedený v príbalovom letáku v každej krabičke.

Dôležité: Ak sa v krhlách, črepníkoch, mištičkách či iných záhradných nádobkách, v ktorých máte vodu, objavia aj larvy komárov – jednoducho vodu vylejte. Je to najefektívnejšie riešenie, keďže v suchej nádobe sa larvy jednoducho nevyliahnú. **Na tieto menšie nádoby teda BTI používať nemusíte, stačí odstrániť vodu.** Realita je taká, že jedna samička vám aj do malých nádobiek s vodou

môže za krátku chvíľku naklásať až 200 vajíčok. Počas teplých dní sa voda v malých nádobách rýchlo zohreje a larvy sa o to rýchlejšie vyvinú na dospelé komáre. Vylievajte preto vodu z takýchto nádobiek aspoň raz týždenne. **V jazierkach s rybičkami nepoužívať BTI tablety, ryby sa živí larvami komárov.**

BTI tablety /1 balenie na nehnuteľnosť/ si môžete vyzdvihnúť na referáte životného prostredia Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Vajnory počas stránkových dní:

- › **Pondelok:** 8.00–12.00 ; 13.00–17.00
- › **Streda:** 8.00 – 12.00; 13.00 – 17.00
- › **Piatok:** 8.00 – 12.00

KAMI
PROFIT

ZA NAMI DO KAMI

KAMI
PROFIT

CHCETE BYŤ AJ VY
SÚČASŤOU
PROJEKTOV, KTORÉ TU
BUDÚ AJ PRE ĎALŠIE
GENERÁCIE?

PRIDAJTE SA K NÁŠMU
KAMI PROFIT
TÍMU

GENERÁLNY
DODÁVATEĽ STAVIEB /
DEVELOPERSKÉ
PROJEKTY

KDE SME?

BRATISLAVA - VAJNORY

POBOČKY: PRAHA, OSTRAVA

www.kami-profit.sk

KOHO HĽADÁME?

STAVBYVEDÚCI, PROJEKT
MANAŽÉR, ROZPOČTÁR, MAJSTER,
ABSOLVENTOV STAVEBNÝCH ŠKÔL

KAM POSLAŤ CV?

KAMI-PROFIT.SK

PERSONALNE@KAMI-PROFIT.SK

0905 241 618

Spolupráca so Slovenskou technickou univerzitou

Prezentácia nového loga pre Vajnory

Text: redakcia

Snímky: archív

Vajnory už dlhodobo spolupracujú na viacerých projektoch so Slovenskou technickou univerzitou – inštitúciou, ktorej odbornosť a inovatívne nápady výrazne prispievajú k rozvoju našej mestskej časti.

Naša spoločná história siaha niekoľko rokov dozadu. Išlo napríklad o prezentáciu študentských prác zameraných na územný rozvoj lokality Nemecká dolina, Široké a Štiepnice. Už táto spolupráca ukázala, aké cenné môžu byť pohľady mladých ľudí na budúcnosť mestskej časti.

Tento mesiac sme sa s pedagógmi, študentkami a študentmi STU stretli v Dome kultúry Vajnory pri ďalšom zaujímavom projekte – návrhoch nového vizuálneho štýlu pre Vajnory. Študenti dostali zadanie pripraviť moderný komunikačný prvok, ktorý bude slúžiť pri každodennej komunikácii na digitálnych platformách a sociálnych sieťach. Nejde však o nahradenie erbu, ale o jeho doplnenie – krok smerom k modernej, zrozumiteľnej a vizuálne príťažlivej komunikácii. Takéto vizuály sú dnes bežnou súčasťou prezentácie miest a obcí nielen na Slovensku, ale aj naprieč celou Európou. Aj my chceme držať krok s dobou a ukázať, že vieme byť otvorení novým myšlienkam.

Prezentované boli štyri návrhy, z ktorých jeden získal cenu poroty zloženej zo zástupcov STU a mestskej časti a o druhom rozhodlo hlasovanie prítomných obyvateľov Vajnor. Z týchto dvoch návrhov následne po odbornom posúdení vyberie mestská časť logo, ktoré bude reprezentovať našu komunitu a ktoré v dohľadnej dobe predstavíme verejnosti.

Spoluprácu s univerzitami a mladými talentmi považujeme za kľúčovú a sme radi, že Vajnory patria medzi tie mestské časti, ktoré si uvedomujú hodnotu partnerstva s akademickými inštitúciami.

Nedávno sa na koncerte v rozhlase opäť spomínal Vajnorák Ondrej Demo. Bolo to pri príležitosti jubilea Miroslava Dudíka

Zakladateľ OĽUN-u Dr. Ondrej Demo

Jubilant Miroslav Dudík

Text a snímka: Stanislav Bachleda

Prednedávnom, presnejšie 4. apríla sa vo Veľkom koncertom štúdiu Slovenského rozhlasu konal zaujímavý koncert. Na prvý pohľad nemal s Vajnormi takmer nič spoločné, ale len do chvíle, keď do éteru nezaznelo jedno, pre Vajnorákov ikonické meno – Ondrej Demo z Rybníckej ulice číslo 3. Koncert mal názov Primášovi... a Slovenský rozhlas i Spolok hudobného folklóru ho pripravili pri príležitosti okrúhleho životného jubilea osobnosti folklórneho diania Miroslava Dudíka. Možno si to teda žiada objasnenie.

Hlavným účinkujúcim bol Orchester ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu, ktorý vznikol v roku 1976 a pri jeho zrode stál práve redaktor folklórnej rozhlasovej redakcie, neskôr jej vedúci – kto iný, ako Dr. Ondrej Demo. Dnes možno považovať túto udalosť za historicky výnimočnú z viacerých dôvodov. Dovtedy v Slovenskom (v tom čase v Československom) rozhlase účinkovali amatérske, hoci niektoré kvalitné, ľudové hudby, avšak hodnotu si zachovalo len niekoľko málo ich nahrávok. Nový orchester ľudových nástrojov, najmä jeho dramaturg Ondrej Demo, si stanovil od samého

počiatku vysoké nároky. Vyberal si kvalitných, profesionálne vzdelaných a pripravených hudobníkov, zadával vznik nových úprav i kompozícií renomovaným, no kvalitným mladým skladateľom. Na samom počiatku však ešte nebol natrvalo ustanovený koncertný majster, v ľudovom žánri nazývaný skôr primáš, a tak sa Demo poobhliadal po profesionálnych telesách, až napokon v orchestri Opery Slovenského národného divadla našiel mladého absolventa Vysokej školy múzických umení, blízkeho príbuzného myjavského primáša Samka Dudíka. Vzápätí sa potvrdilo, že je to jeho vnuk. Mladý huslista operného orchestra nerozmýšľal dlho a vzápätí už bol spoluzakladateľom i členom toho folklórneho súboru. Neskôr jeho primáš, ale aj dramaturg a napokon aj umelecký vedúci. Demov patronát nad orchestrom však trval až do jeho odchodu zo Slovenského rozhlasu a pokračoval v ďalších rokoch **pri príprave a vzniku novej tvorby, jej nahrávaní**, pri organizácii a realizácii koncertných vystúpení Orchestra ľudových nástrojov so známou skratkou OĽUN, ktorý šíril neopakovateľnú krásu slovenského folklóru nielen doma či v blízkom zahraničí, ale aj za mnohými moriami.

Tento hudobný druh, pre našu kultúru a umenie nepostrádateľný, sa dostal do sveta okrem jednotlivých skladieb aj prostred-

níctvom výnimočného podujatia Prix De Musique Folklorique De Radio Bratislava, ktorý vznikol, ako inak, z iniciatívy Ondreja Dema. Do bratislavského rozhlasu každoročne prichádzali najhodnotnejšie nahrávky folklórnych kompozícií a úprav od popredných renomovaných, ale aj menších rozhlasových spoločností z celého sveta. I v tejto súťaži bol hlavným slovenským protagonistom Orchester ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu s vtedy už populárnym a známym primášom Miroslavom Dudíkom, aj keď treba podotknúť, že často boli nositeľmi najvyšších medzinárodných ocenení aj menšie, niekedy amatérske zoskupenia či sólisti speváci alebo inštrumentalisti.

Koncert sa konal pred beznádejne plnou sálou s viac ako poltisíckou divákov, ktorí sa hneď na úvod postavili a privítali jubilanta potleskom. Svoju spoluprácu ukončil s OĽUN-om v októbri roku 2022 a aj napriek súčasným zdravotným problémom si so všetkými účinkujúcimi na záver koncertu zaspieval a zaspomínal na svoje mnohoročné pôsobenie v OĽUN-e, počas ktorého zrealizoval približne 3 000 nahrávok a ešte o niečo viac skladieb. Vrcholom spomienok bolo práve pripomenutie začiatku a pokračovania mnohoročnej mimoriadne plodnej spolupráce s Dr. Ondrejom Demom.

Lésola, lésola, Kvetní ňedzela

Text: Gabriela Zemanová, OZ Podobenka
z Vajnor **Snímky:** Marek Grebečí

V tomto roku už jubilejne po desiatykrát na Kvetnú nedeľu občianske združenie Podobenka z Vajnor v spolupráci a s podporou mestskej časti Bratislava-Vajnory pripravilo pre obyvateľov a návštevníkov Vajnor kultúrno-spoločenské podujatie Lésola, lésola, Kvetní ňedzela, ktoré sa uskutočnilo v nedeľu popoludní 13. 4. 2025 v Dome kultúry Vajnory.

Súčasťou podujatia bola už tradične predajná výstava kraslíc z Vajnor a blízkeho okolia s názvom Veľkonočná krása. Na podujatie boli pozvané nielen vajnorské umelkyne, ktoré sa venujú výrobe kraslíc vo Vajnoroch s typickou bavlnkovou technikou - oblepovaním farebnými bavlnkami a „kaučím“ dužinou z trávy, ale aj krasličiarke z iných častí Bratislavy a okolia, ktoré pri výrobe kraslíc používajú aj iné techniky (napr. drôtovanie, lepenie slamou, perforovanie, voskovanie). Okrem kraslíc mohli návštevníci podujatia obdivovať krásu Vajnorského ornamentu na krojoch účinkujúcich a na výrobkoch vajnorských ľudových umelkýň. Nechýbalo ani tradičné premietanie historických filmov s veľkonočnou tematikou. Veríme, že všetkých návštevníkov zaujali aj tri

výstavy s názvom Vajnory v spomienkach: výstava fotografií s tematikou Veľkej noci, výstava pohľadníc vydaných mestskou časťou s originálnymi sériami obrazov moravskej maliarky a výtvarníčky Růženy Krčmářovej z roku 1992 a výstava venovaná 35. výročiu návštevy Jána Pavla II. vo Vajnoroch a 20. výročiu jeho úmrtia.

Pred záverom podujatia boli oficiálne vyhlásené výsledky súťaže o Najkrajšie kraslice 2025, ktorú mestská časť vyhlásila aj v tomto roku a tentokrát bola rozdelená do dvoch kategórií.

Hodnotenie prebiehalo anonymne na základe pridelených poradových čísiel. Súťažné kraslice boli hodnotené najskôr komisiou na miestnom úrade a následne do hodnotenia sa zapojili aj účastníci priamo na podujatí, pričom výsledky sa napokon zráтали.

VÝHERCOVIA SÚŤAŽE:

VAJNORSKÉ KRASLICE

(oblepované bavlnkou, perlovkou, kaučím, maľované alebo kombinované)

- 1. miesto:** Renáta Hrašková
(tradičné vajnorské kraslice zdobené bavlnkou)
- 2. miesto:** Janka Grebečiová
(tradičné vajnorské kraslice zdobené bavlnkou – husacie)
- 3. miesto:** Katarína Števiarová
(tradičné vajnorské „ftáčki - kršáki“ zdobené bavlnkou)

BOŽE, NÁS POŽEHNAJ

1. Bože, nás požehnaj,
2. aj tí naše hrdélka,
3. ket si zaspívame,
4. nech nás je čut z daleka.
5.
6. Tí naše pjesnički,
7. ej, šeckím pomáhajú,
8. ludom pri roboce,
9. ket čaškú chvílu majú.
10.
11. Dzekujme ti Bože,
12. aj za šeckí tí dari,
13. abi muadí spívali,
14. ket mi budeme starí.
15.
16. Bože, nás požehnaj,
17. šeckí pjesnički naše,
18. došli sme potešit
19. šeckí srdénka vaše.
20.
21. Veľkonočné veršiky
22. Malujem si já pjeckného ftáčka,
23. vuožím mu aj kuáski do dzobáčka.
24. Je to preca náš dar Boží,
25. o chléb každodeň prosí.
26.
27. Malujem si já pjeckného ftáčka,
28. vuožím mu aj kuáski do dzobáčka.
29. A ket si ho já dorobím,

30. Jankovi sa s ním zavďačím.
31.
32. *****
33. Malujem si na vajičku
34. pjecknú vajnorskú ružičku.
35. A ket si ju já namalujem,
36. tebe, Janku, ho podarujem.
37.
38. Já zas vajnorskí tulipán,
39. enem tebe ho z láski dám.
40.
41. Já trecí zas lístek vinní
42. z červením hrožénkem malujem,
43. enem tebe ho, múj miuí,
44. z ceuého srdéčka darujem.
45.
46. *****
47. Ftáčka ohledáčka ja pjeckného
48. v košíčku mám namalovaného.
49. Téš poslední vajičko v košíčku mám,
50. šak aj to ňekomu z veľkej láski dám.
51.
52. *****
53. Šeu kohútek zahradečkú,
54. hádali sa ze slepičku.
55. Slepička sa smrci báua,
56. kohútkovi domúvaua:
57.

KRASLICE VYROBENÉ INÝMI TECHNIKAMI

- 1. miesto:** Iveta Hakošová
(kraslice zdobené horúcim voskom – batikované)
- 2. miesto:** Jana Jaslovská
(kraslice zdobené horúcim farebným voskom)
- 3. miesto:** Andrea Šipošová
(kraslice maľované a oblepené perlovkou)

Nedeľné popoludnie spríjemnili piesne v podaní žien a detí z Podobenky z Vajnor spre-vádzané „novovznikajúcou muzikou“ - Igor Hraško (harmonika), Dagmar Hrnčířová (husle) a Roman Greguš (kontrabas), ako aj pásmo Jarné zvyky a obyčaje, v ktorom sa deti z DFS Podobenka z Vajnor predstavili s ukážkami detských jarných hier a tradičného chodenia dievčat po dedine s „léso-lou“ symbolizujúcou príchod jari a nového života, ako aj s ukážkou vynášania Moreny vo Vajnoroch zvanej „Kiselica“ symbolizujúcou koniec zimy a smrť.

Veríme, že úsmev na tvárach vyvolali aj milé veľkonočné veršiky v podaní detí z Podobenky, ako aj záverečná spoločná ďakovná pieseň **Bože, nás požehnaj**.

58. „Proč, kohútku, do dňa nespíš?
59. Ešče je tma a už vreščíš!“
60.
61. „Abi gazdzinka skúr staua,
62. žitečka nám nasipaua.“
63.
64. „A já sa í tak odmjeňím,
65. že vajček í nanosí
66.
67. *****
68. Ket sedzeu sem v humje na suňičku,
69. začua sem kotkodákat slepičku.
70.
71. Stanem, nakúkam a kukám
72. a naráz slepičku zbadám.
73. Viškrábaua sem sa já na rebríček
74. a zbadaua tam plné hňízdo vajček.
75.
76. Čudujem sa, že ich je tak moc.
77. Mislím si, ná nech,
78. šak budú treba,
79. bude Velká noc!
80.
81. A ket sa nám už Velká Noc blížiu,
82. tak aj vajčka sem si zdobiua.
83. A ket šibáči dojdú k nám,
84. tak ich šeckí porozdávam.

Uplynulo tridsaťpäť rokov od návštevy pápeža Jána Pavla II. vo Vajnoroch

Spoznal som svätca

Text a snímka:

Jozef Kováčik, farár vo Vajnoroch

Keď zaznelo na Námestí sv. Petra vo Vatikáne 16. októbra 1978 „Habe-mus papam“ a z komína Sixtínskej kaplnky sa ukázal biely dym, bol som ešte malým chlapcom a vtedajšie médiá tlmené diktatúrou neumožnili sledovať priebeh konkláve. No postupne som sa aj ja dozvedel, že sa po prvýkrát stal pápežom Po-liak. Karol Wojtyła, ktorý si vybral meno Ján Pavol II.

Keď prišla možnosť vidieť ho prvýkrát osobne, ani na chvíľu som nezaváhal. Bolo to ako blesk z čistého neba. Správu priniesli médiá a bol to taký malý zázrak. Uplynulo totiž len niekoľko týždňov od pádu komunistického režimu, ktorý Cirkev prenasledoval. A zrazu mal pápež prísť na Slovensko. Bola to správa, ktorá zasiahla všetkých.

Prišiel som do Vajnor veľmi skoro jedným z vlakov, ktoré ľudí privádzali. Odohralo sa však niečo, čo teraz spätne vnímam ako cestu Božej prozreteľnosti, ktorú Pán Boh pre mňa pripravil. Keď som vystúpil z vlaku, zrazu medzi tými státisícmi ľudí som natrafil na spolužiaka z gymnázia v Malackách, ktoré som navštevoval. Bol o rok starší. Počul som, že sa vraj hlási do seminára, bolo to neuveriteľné. A tak sa stalo, že som mohol celý ten deň očakávania aj potom celú návštevu prežiť v jeho prítomnosti a v rozhovore s ním.

Príchod Svätého Otca bol ako príchod superstar. Keď sa ukázal jeho vrtuľník nad letiskom, všetci prepukli v obrovský jasot. Keď Ján Pavol II. prichádzal po prvýkrát do nejakej krajiny, zohol sa a na letisku pobožkal na znak úcty zem krajiny, ktorú navštevoval. Keďže to urobil pri výstupe z lietadla v Prahe, kde celú cestu začínal, nikto neočakával, že to urobí aj v Bratislave. Ale on hneď po vystúpení z helikoptéry pokľakol a chystal sa pobožkať slovenskú zem. Našťastie na to veľmi

Jozef Kováčik prvý sprava

duchaprítomne zareagoval vtedajší premiér Ján Čarnogurský, ktorý bleskovo vyzliekol svoj svetlý kabát a podložil mu ho pod kolená. Dnes je to cenná pamiatka na ten okamih a čaká, že sa raz stane peknou pamiatkou práve v kostole, ktorý raz možno vyrastie práve na starom Vajnorskom letisku.

Keď nasadol Ján Pavol II. do papamobilu a prechádzal pomedzi jednotlivé sektory, každý ho chcel vidieť, byť mu čo najviac nablízku. Tam niekde sa rodilo moje kňazské povolanie. Preto vnímam s veľkou vďačnosťou, že som vo Vajnoroch dnes farárom.

K prvému osobnému stretnutiu s Jánom Pavlom II. prišlo o niekoľko rokov neskôr. Presne o tri roky. Už ako bohoslovec som sa ešte s jedným dievčaťom k nemu dostal na audienciu vo Vatikáne. Jednoducho nás vybrali z toho veľkého davu v audienčnej hale

a počas audiencie som celý čas sedel vedľa neho. Po audiencii som sa s ním mohol zhovárať. Porozprával som mu príbeh môjho povolania, ktoré verím, že sa zrodilo práve počas jeho návštevy vo Vajnoroch. Aj neskôr ako študent som ho mal možnosť veľakrát stretnúť v Ríme aj na Slovensku. Vždy som mal ten istý pocit. V tej chvíli pre neho neexistoval nikto iný. Len človek, s ktorým sa práve zhováral. Venoval mi vždy svoju celú pozornosť.

Čo teda znamenala táto návšteva pre veriacich na Slovensku a vo Vajnoroch? Bolo to ocenenie za príklad, ktorý pri obrane viery ponúkli celému svetu. A neskôr nám pri ďalšej svojej návšteve, ktorú som už komentoval ako komentátor Slovenskej televízie, povedal: „Nikdy sa nehanbite za Evanjelium!“ Jeho návštevy boli a zostali veľkým zdrojom sily a radosti, že sme veriaci.

Bohoslužbu pri príležitosti 35. výročia návštevy Jána Pavla II. celebroidal zástupca Vatikánu

Pápežský nuncius Nicola Girasoli si získal srdcia vajnorákov

Text a snímka: Stanislav Bachleda

Streda 30. apríla patrila k jednému z najvýznamnejších dní posledných mesiacov vo Vajnorochoch. V tunajšom farskom kostole Sedembolestnej Panny Márie sa pred svätou omšou schádzali domáci i návštevníci Vajnora, očakávajúci vzácného hosťa – apoštolského nuncia Nicolu Girasoliho. Slávnostná svätá omša sa konala na počesť 35. výročia prvej návštevy svätého otca Jána Pavla II. u nás, ktorý po prvý raz vstúpil na slovenskú pôdu práve vo Vajnorochoch. Často sa hovorí – aj vo vajnorskej kronike, či v iných zdrojoch – o tom, že Vajnory sú známe už celosvetovo. Aj táto návšteva tohto veľkého pápeža to v plnej miere potvrdila. Svätého otca v tom čase očakávalo na starom vajnorskom letisku takmer milión prítomných nielen zo Slovenska, ale aj z okolitých krajín.

Bohoslužba vo vajnorskom kostole mala byť pôvodne 22. apríla, na kedy ju plánoval tunajší pán farár Jozef Kováčik, teda vo výročný deň, keď sa Ján Pavol II. chystal obradne pobozkať slovenskú zem. Pápež nezaváhal ani vo chvíli, keď sa po vystúpení z helikoptéry ocitol pred mládkou po nočnom daždi. Nezaváhal ani vtedajší predseda vlády Ján Čarnogurský, ktorý pohotovo rozostrel svoj svetlý plášť práve na miesto, kde bola rozmočená zem. Svätý otec si naňho kľakol a udelil svoj pápežský bozk nielen Vajnorom, ale celému Slovensku.

Tieto historické momenty zostávajú v našom vedomí aj po vyše troch desaťročiach. Iniciatív

va otca Jozefa Kováčika priviedla aj z tohto dôvodu do Vajnora najvyššieho predstaviteľa Vatikánu na Slovensku, ktorý si celebrovaním v slovenčine i svojou nadšenou kázňou získal srdcia prítomných, teda nielen veriacich. Jeho nadšené vyznania viery a odkazov svätého Jána Pavla II., najmä posolstvo v dvoch historických slovách Nebojte sa, presvedčili veriacich, že „kresťan má byť dnes svedkom radosti, aby bol vo svojej viere uveriteľný“. Umocňovala to aj jeho gestikulácia, mimika, ale najmä preduchovnosť prejavu, ktorý vyvolával pocit uveriteľnosti v posolstvá a pravdivosti viery. Kázeň vytvorila mimoriadne obohacujúcu atmosféru, ktorá vyústila do nadšeného potlesku, čo nie je častým prejavom v chrámoch. V týchto chvíľach sa však nik neobmedzoval vo vyjadrení účasti na prijímaní i šírení myšlienok porozumenia, vzájomného pochopenia medzi ľuďmi i národmi najmä v súčasnej zložitej medzinárodnej situácii. Azda málokto si uvedomoval dĺžku kázne, ktorú pohotovo prekladal z taliančiny otec Jozef

Kováčik. Plný chrám sa skvel aj pestrosťou vajnorského kroja, najmä zásluhou Vajnorského okrášľovacieho spolku, ktorého členovia prinášali aj obetné dary do rúk celebrujúceho arcibiskupa. Po skončení slávnostnej svätej omše odovzdali vajnoráci vzácnemu hosťovi dary, ktorý sa revanšoval zas svojimi.

Už pred bohoslužbou sa nuncius srdečne pozdravil so starostom Vajnora Michalom Vlčekom s manželkou a jeho zástupkyňou Soňou Molnárovou. Náš starosta vysoko ocenil prítomnosť nuncia a odovzdal mu nielen úprimné pozdravy vajnorákov, ale aj dar. Nadšenie z tejto udalosti vyvrcholilo na samý záver bohoslužby, keď sa nuncius ochotne fotografoval s krojovanými vajnorákmi.

Vajnory si pripomenuli a uctili 35. výročie návštevy svätého otca Jána Pavla II. aj jeho duchovným odkazom pretrvávajúcím do súčasnosti.

Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (28)

Lietadlo Aero A-14

Text: V. Fekete: Prešporská obec Vajnory (kronika)

Snímka: archív

Vajnory sa stali svetoznámy najmä vďaka tomu, že vo svojom katastri mali aj letisko. Síce len trávnaté, ale letisko. „Preslávil“ ho najmä tragický pád lietadla so zakladateľom prvej Československej republiky (ČSR) Milanom Rastislavom Štefánikom, ktorý sa síce udial pri Ivanke pri Dunaji, ale cieľovou destináciou boli Vajnory. Ďalším upozornením na existenciu Vajnor bola prvá letecká linka, ktorá sa mala uskutočniť na piate výročie vzniku ČSR, teda 28. 10. 1923, avšak nepriaznivé počasie tento zámer prekazilo.

Bolo to 29. októbra 1923, keď sa v Prahe (z letiska Kbely, pozn. red.) vzniesol do vzduchu dvojplášňák Aero-14 prerobený na dvoj-sedadlový letúň Brandenburg, aby takto

zahájil pravidelnú linku cez leteckú dopravu Československých (štátnych, pozn. red.) aerolínií (vznikli 6. 10. 1923, a donedávna, keď zanikli patrili medzi päť najstarších aerolínií na svete holandské KLM, kolumbijská Avianca, austrálske Qantas, ruský Aereoflot, pozn. red.) na trase Praha – Bratislava. Pred týmto prvým služobným letom, ktorý vykonal pilot zatiaľ len s jedným pasažierom, keď pilotoval pilot Karel Brabenec a jeho pasažier bol novinár Karel König. Tento na tú dobu už moderný letúň uletel túto vzdušnú vzdialenosť 320 kilometrov za púhych tri a pol hodiny, čo sa podľa redaktora novín po starosti letu aj tak stalo (Pre úplnosť treba dodať, čo sa vo vajnorskej kronike neuvádza, že to nebol len let z Prahy do Bratislavy, ale v tom istom čase súbežne aj opačným smerom. Oba odlety boli približne o 12.30, pristátie cca o 15.00 vo Vajnoroch a o 16.00 hod. V Prahe, pozn. red.), rovnakým typom lietadla, pilotom ktorého bol Josef Cinibulk a cestujúcim novinár Gustáv Adolf Bežo, v oboch prípadoch viezli lietadlá poštu a noviny, pozn. red.)

Pritom lietadlo prelietavalo celú trasu bez akéhokoľvek spojenia so zemou a pilot ho riadil len signalizačnými zariadeniami, zastávkami a raketovou pištoľou. Pristálo vo Vajnoroch na obyčajnej, trochu zarovnannej a odvodnenej lúke (poľné letisko) a ohradenej drevenými červeno-bielymi natretými stĺpmi. Ako hangár pre letisko slúžil vtedy veľký vojenský stan, ktorý bol súčasne aj dielňou v prípa-(de) opravy. Iba pre zaujímavosť treba uviesť, že novú leteckú linku medzi Prahou a Bratislavou za celé nasledujúce mesiace od jej otvorenia využili iba 29 cestujúcich i napriek počiatčným nezáujmom obyvateľstva možno že aj s nedôverou o letecké služby. Československej aerolinie predsa už na budúci rok otvorili ďalšiu pravidelnú linku na trase Bratislava-Košice, čím sa stávajú Vajnory ako také svojím letiskom známe už pomaly na celom svete.

Učiteľský zbor vo Vajnoroch novou iniciatívou zameriava sa aj na propagovanie pestovania poľnohospodárskych produktov

cez roľníkov v obci. Tak 8. marca 1924 inštaluje výstavku v škole pre svojich občanov pod názvom „Zušlachtenie kukuričného semena“, na ktorej sa predstavilo dopestovaním tejto plodiny z obce 56 pestovateľov z radov miestnych roľníkov. Na záver výstavky odznela ešte aj prednáška na tému „Pestovanie cukrovej repy“.

A je to zase škola z Vajnora, ktorá sa v dňoch 15. až 18. mája 1925 znova zúčastnila v Prahe tradičnej Hospodárskej výstavy so svojimi ručnými prácami, výšivkami a maľbami. Po tejto úspešnej výstave si odnášajú za vystavené práce viaceré diplomy a navyše aj „Čestné uznanie“.

To už aj na vajnorskú školu začínajú prichádzať ďalší zvedaví turisti, návštevníci Bratislavy. Z týchto sa podaktorí zaujímali o slovenský folklór a tak boli usmernení na miestnu školu, aby si tu zhliadli vajnorské výšivky, maľby a oboznámili sa aj s obyčajmi a starými zvykmi miestneho ľudu. Jedným z takýchto návštevníkov bol aj veľký priateľ Slovákov, svetoznámy anglický spisovateľ Scotus Viator, ktorý počas svojej návštevy Bratislavy zavítal 7. júla 1925 aj do Vajnora, kde v škole vyjadril obdiv a poďakovanie za možnosť zhliadnuť si maľby a výšivky uložené a vystavené v škole. (naposledy sme o tejto významnej osobnosti písali v pred-

chádzajúcom čísle 1. – 2. Vajnorských noviniek, pozn. red.)

Vzhľadom k tomu, že v starej dychovke nastáva generačný problém v roku 1925, bolo treba tento riešiť doplnením mladou krvou. Tak sa pod taktovkou obľúbeného kapelníka Janka Matulu hlásia záujemci z radov školskej mládeže vo veku 11 – 13 rokov. Práve z tejto plejády nastávajúcích dorastencov muziky sa začala formovať nová generácia hudobníkov, ktorá povedala mnoho v budúcnosti vajnorskej dychovej hudby:

- krídlovky: Matej Belej, r. 1913, Martin Benčíč, r. 1913
- klarinety: Ján Turenič r. 1912, Viktor Fekete r. 1912
- tenory: Cyprián Matula r. 1914, František Fašung r. 1914, František Polák r. 1914
- trúbky: Alojz Zeman r. 1913, Gabriel Grebeči r. 1912, Tobiáš Fekete, 1912, Pavol Antalíc r. 1914
- bas: Benedikt Valček r. 1914
- bubon Rafael Zeman r. 1912

Všetci títo boli prijatí za podmienok, že pre(d) započatím do učenia musia rodičia zložiť zápisné vo výške 300 Kčs za každého žiaka ako kauciu a podložiť to svojim podpisom ako súhlasu. Za zložené peniaze si zakúpili hudobné nástroje, ktoré si mohli podržať a ponechať vo svojej držbe pokiaľ svojvoľne nevystúpili z hudby. V opačnom

prípade bol povinný tento nástroj vrátiť hudbe. Nik však nevystúpil práve bol potvrdený opak, že tento mladý kolektív bol učenlivý a v súčasnej dobe za najperspektívnejší. Z jeho radov vyšli vynikajúci muzikanti, ako napr. Matej Belej neskorší vojenský kapelník, ktorý po krátkej dobe ako 15-ročný nastupuje za élva k vojenskej hudby do Prahy a o nejaký čas dáva o sebe vedieť ako vynikajúci hráč na lesný roh. Ďalej vyrástli z tejto dychovky veľmi dobrí hudobníci ako Cyprián Matula, Ján Turenič, Viktor Fekete a ďalší, dlhoročné opory v mieste.

V tom istom roku (1926) 1. augusta odchádzajú Vajnoráci aj so svojou dychovkou na Krajinské slávnosti, ktoré sa konali v Piešťanoch. Tu predviedli s vajnorskými ochotníkmi pásnu svojich ľudových zvykov a za umelecký prednes obyčajov svojho ľudu získali „Striebornú medailu“.

Vajnory charakterizovalo progresívne uvažovanie, čo potvrdzuje aj vznik učňovskej školy pri miestnej ľudovej škole, v ktorej boli viac ako dvadsiati žiaci so zameraním na prácu s drevom, výrobou náradia dennej potreby tunajšieho života. Ale o tom podrobnejšie v budúcom čísle.

—
Jazykovo neupravené, doslovný prepis z kroniky Prešporská obec Vajnory

Ľubica Mešková ukázala krásu tradícií celému Slovensku

Text: redakcia

Snímka: archív

Naša poslankyňa Ľubica Mešková v apríli potešila srdcia divákov obľúbenej televíznej šou Let's Dance, kde súťažiacich učila základy ľudového tancu. A išlo im to výborne – mnohí si ich vystúpenie budú ešte dlho pamätať.

Ľubka však nešíri krásu tradícií len cez obrazovky. Už roky sa venuje výučbe folklóru aj tým najmenším – v materskej škole v našej mestskej časti. Okrem toho aktívne pracuje na rozvoji kultúrneho života vo Vajnoroch ako poslankyňa miestneho zastupiteľstva.

Je to žena s veľkým srdcom, neúnavným entuziazmom pre folklór a silným odhodlaním robiť veci pre ľudí a spolu s nimi. Mnohí ju poznáme aj ako človeka, na ktorého sa vždy dá spoľahnúť – s úsmevom pomôže, povzbudí a inšpiruje svojím príkladom.

Včelársky rok sa nikdy nekončí – rozprávanie o včelároch a včielkach (5)

Opel'ovačov je z roka na rok menej

Počas pekných jarných dní včielky usilovne nosia peľ potrebný najmä na výživu lariev.

Text a snímky: Mgr. Beáta Veverová

Jar k nám tento rok prišla trocha váhavesším krokom. Na teplejšie zimy si už pomaly zvykáme, avšak vrtkavé jarné počasie dokáže najmä v období kvitnutia ovocných stromov narobiť mnohým majiteľom ovocných sádov a záhrad poriadne vrások na čele. A nielen im. V marci sa síce na chvíľu rapídne oteplilo, ale keď v apríli zakvitli čerešne, slivky a višne, vpadol do strednej Európy nepríjemný studený vzduch a opeľovačov nebolo vidieť takmer nikde. Sem tam sa mihol čmeliak – tie lietajú aj pri nižších teplotách. Včely však museli zostať kvôli nízkym

teplotám a silnému studenému vetru v úľoch. Určite nelenili a starali sa o plod a novú generáciu, ale prišli čiastočne o zdroj peľu a aj nektáru zo zakvitnutých ovocných stromov. Včelári sa museli spoliehať na dostatok medových a peľových zásob v úľoch, aby včelstvá nestagnovali a naopak, s nástupom teplejších dní išli rýchlo do rozvoja. Tí, ktorí v slnečných a teplých dňoch marca skontrolovali plodovanie matiek a celkový stav včelstiev a zakrmili, mohli spokojne spávať.

Mnoho rokov na jar pozorujem na rohu Čierneho chodníka včely samotárky, ktoré si v plote z bielych prefabrikovaných tehál s die-

rami postavajú každý rok svoje príbytky. Neutíchajúci bzukot a letová aktivita za slnečného dňa v mnohých okoloidúcich vyvolávajú rešpekt a miesto radšej opatrne obchádzajú. Tento rok bol však na tomto mieste úplne iný – sem tam preletelo zopár včielok samotárok a vyhrievali sa na slniečku. Nielen opeľovačov, ale užitočného hmyzu celkovo akosi v našej prírode ubúda. Problémom môžu byť meniace sa klimatické podmienky, ale aj zmeny charakteru krajiny a nedostatok pastvy a potravy či zásahy človeka pri chemickom ošetrovaní poľnohospodárskych plodín.

Pre mnohých aj dlhoročných včelárov bola minuloročná jeseň a aj zimná sezóna o strátach včelstiev. Dôsledky suchého a horúceho leta sa prejavili už na jeseň, kedy sme čelili

Plodisko. Po jarnom podnietení sa plodové teleso zväčšuje a včielky obsadajú postupne všetky rámy.

úhynom aj silných včelstiev, ktoré zdecimoval premnožený klieštik, následne choroby a vírusy. Nepomáhali ani overené postupy či preliečenie. Po zhodnotení úspešnosti zimovania boli zaznamenané úhyny v niektorých lokalitách Slovenska až na úrovni 70 %. V priemere ide o 20 až 25 % straty. Niektorí prezimovali úspešne s minimálnymi úhynmi, ale každý rok krivka úmrtnosti včelstiev stúpa. Zimné úbytky včelstiev sú bežnou súčasťou včelárstva, avšak ak sú straty vysoké, musí včelár v ďalšom roku investovať viac času, práce a najmä financií do obnovenia alebo rozmnožovania chovu. Odloženec či zmetenec – novo vytvorená rodina – si vyžaduje zvýšenú starostlivosť a pokiaľ ide o produktivitu, tá sa prejaví naplno až v ďalšom roku, kedy po úspešnom prezimovaní už hovoríme o produkčnej rodine. Ale výsledky tohtoročného prezimovania a výkyvy počasia, ktoré môžu ovplyvniť výnosy zo znášok nektáru a peľu, môžu spôsobiť v terajšej sezóne zvyšovanie cien nielen včelích produktov, ale aj zeleniny, ovocia a surovín v potravinárskej výrobe.

Medzi významné opelovače v prírode okolo nás však nepatria len včely, ale aj spomínané čmeliaky či včely samotárky, menej známe pestrice či elegantné motýle. Na pohľad nemotornejšie čmeliaky sú u nás chránené zákonom a pre svoju schopnosť opelovať aj kalichovité kvety – kam včielky svojím kratším sosákom nedočiahnu – sú významným a usilovným pomocníkom pri pestovaní napríklad uhoriek či paradajok aj v komerčných veľkostatkoch. Od práce ich neodradí ani chladnejšie a daždivé počasie. Včely samotárky –

ako už názov naznačuje – žijú síce v pároch, ale samotárskym spôsobom života v existujúcich dutinách v dreve, v zemi či v murive. U nás sa vyskytujú stovky druhov. Odlišujú sa svojím vzhľadom aj veľkosťou. Niektoré majú pár milimetrov a iné až veľkosť čmeliaka. Najväčšou samotárskou včelou u nás je nádherný drevár fialový. Zaujímavosťou je, že životný cyklus niektorých druhov samotárok je viazaný na kvitnutie konkrétnej rastliny. Z dutín vyliezajú až keď tá ktorá rastlina zakvitne. Pestrice pripomínajúce malé osičky sa v dospelosti živia peľom a nektárom, ale larvy sa krmia voškami. Sú teda užitočné aj v boji so škodcami. Možno najmenej z nás by medzi opelovače zaradilo aj niektoré motýle. Sú ne-

sporne tým najviac oku lahodiacim užitočným hmyzom. Na Slovensku ich máme okolo 3 500 druhov. Opelujú však iba niektoré druhy rastlín. Ich vznešenosť a krásu môžeme pozorovať len krátko – žijú dva až štyri týždne.

Početnosť užitočného hmyzu v prírode okolo nás každoročne klesá, niektoré druhy sú na pokraji vyhynutia, iné už neexistujú. Najmä osevom monokultúr v poľnohospodárskej prvovýrobe a neustále sa predlžujúce obdobia sucha a horúčav počas letných mesiacov spôsobujú nedostatok potravy a aj „práce“ pre opelovače. Pestrosť kveteny na lúčkach, v trávnych plochách a úhoroch v minulosti poskytovala pre potrebný peľ, nektár a v neposlednom rade aj zdroj vody. Od roku 2023 majú farmári možnosť vytvárať a osievať biopásy. Ukazuje sa, že aj takýmto spôsobom možno udržať v prírode hmyz a najmä opelovače, ktoré sú pre náš ekosystém nesmierne dôležité.

Čím viac vysadíme do našich záhrad a predzáhradiek ovocných stromov, kvitnúcich kvetov či kríkov, tým viac bude v prírode okolo nás zdrojov nektáru, peľu či len obyčajnej kvapky vody. Určite aj takéto zdanlivo jednoduché kroky môžu pomôcť a prilákať drobný užitočný hmyz. Oživiť exteriér môžeme aj jednoduchou prírodnou stavbou – hmyzím hotelom. Najmä včely samotárky sa rady do nich roky vracajú.

VEDELI STE, ŽE:

Na Slovensku žije vo voľnej prírode asi 33 druhov čmeliakov a svoje zastúpenie má u nás najväčší holandský producent čmeliakov, takže u nás dochované čmeliaky – opelovače – sa vyvážajú do celého sveta?

Včielka samotárka na plote z prefabrikátov.

Radíme budúcim majiteľom domácich miláčikov (3)

Výchova psa v období puberty: trpezlivosť, dôslednosť a humor

Text a snímky: Mgr. Viktória Vanerková

Po prvých mesiacoch so šteniatkom môžu mnohí majitelia nadobudnúť pocit, že to najhoršie už prekonali. Psík si zvykol na nový režim, zvláda základnú hygienu, reaguje na meno a s trochou šťastia príde na zavolanie. Postupne sa učí nové veci a napreduje. A práve vtedy prichádza ďalšia skúška – puberta. Vek približne 6 až 18 mesiacov je obdobie, kedy pes skúša posúvať stanovené hranice a oslabuje sa jeho ochota spolupracovať. Taktiež reakcie na známe povely nemusia byť také spoľahlivé ako dovtedy. Je to obvyklá súčasť dospievania každého psa, hoci nie u všetkých budú prejavy rovnako intenzívne. Je vhodné byť na toto náročnejšie obdobie vopred pripravený a uľahčiť si jeho zvládnutie s pokojom a nadhľadom.

Počas puberty sa vplyvom hormonálnych zmien správanie psa mení. Jedným z prejavov je zvýšená energia a hravosť. Preto je potrebné psíkovi zabezpečiť dostatok fyzickej a mentálnej stimulácie. Prebytok energie sa môže pretaviť do problémového správania, keď sa bude snažiť zabaviť sám. V tomto veku je už možné absolvovať dlhšie prechádzky. No treba brať ohľad na stále neúplne vyvinutú opornú sústavu a šteňa nepreťažovať. Popri optimálnom množstve pohybu zohráva kľúčovú úlohu aj pokračovanie v socializácii a systematickom výcviku. Vďaka socializácii si pes upevňuje postoje k rôznym situáciám, ľuďom a zvieratám. Dôležité je, aby mal možnosť prichádzať do stretu s rôznorodými podnetmi v kontrolovanom a bezpečnom prostredí. Aj stretávanie sa s inými psami by sa malo riadiť určitými pravidlami. Zásadou základnej etikety me-

dzi psíčkami je nepúšťať svojho psa k inému bez predchádzajúceho súhlasu majiteľa. Veta „veď on sa chce len hrať“ nie je ospravedlnením pre nevyžiadaný kontakt. Nie každý pes ho musí vyhľadávať, prípadne môže byť chorý, po operácii alebo v tréningu. Okrem fyzického kontaktu so psami je vhodné začleniť aj pozitívne skúsenosti s deťmi, cyklistami, hlučnými miestami či jazdou v MHD.

Hoci sa môže zdať, že vo výcviku psík stagnuje alebo robí kroky späť, netreba to vzdávať. Je to prirodzená fáza, počas ktorej je potrebné zachovať konzistentnosť a pokračovať v pravidelnom tréningu. Najefektívnejšie sú krátke, systematické a zábavné tréningy plné odmen. Podstatné je upevnenie základných povelov (zostaň, sadni a pod.) a najmä spoľahlivé privolanie. Cvičenie má prebiehať najskôr v pokojnom prostredí, neskôr aj s rušivými vplyvmi. Každý úspešný pokus by mal byť odmenený. V prípade, že pes na povel nereaguje a vzdiali sa, pri jeho návrate nie je vhodné používať negatívne podnety. Mohol by si ich nesprávne spojiť s návratom samotným. Na predchádzanie podobným situáciám a zvýšenie bezpečnosti možno využiť dlhé stopovacie vodidlo. To zabezpečí psovi dostatočný priestor na pohyb, no zároveň je neustále pod kontrolou. Vhodné je aj navštevovanie psích cvičísk, kde sa pod ve-

dením skúsených trénerov majiteľa naučia ako najlepšie spolupracovať so svojím psom. Rovnako významné ako samotné povely je aj budovanie sebaovládania, napríklad schopnosť čakať pred kŕmením alebo vystupovaním z vozidla. Takéto zručnosti pomáhajú zamedziť impulzívnemu správaniu a vedú k pohodlnému spoložitiu. Možno na oko jednoduchou, no veľmi účinnou radou pre začínajúcich je predchádzať problémom. Vy-

ťahuje šteňa odpadky z koša? Existuje riziko poškodenia predmetu? Odstráňte ho mimo dosahu. Množstvu zlovykov sa dá vyhnúť prevenciou. Pokiaľ však vznikne problém, s ktorým si majiteľ nevie poradiť, je rozumné vyhľadať odbornú pomoc. Nevyhnutné je, aby išlo o kvalifikovaného trénera alebo znalca psieho správania s praxou a referenciami, nie o samozvaného „psieho guru“, ktorý používa zastarané alebo nátlakové metódy. Kvalitný odborník pracuje s rešpektom k psovi a majiteľovi, kladie dôraz na pozitívne posilňovanie a individuálny prístup.

Jednou z najprirodzenejších potrieb mladého psa je hra. Je to nielen dôležitý prostriedok rozvoja fyzických a mentálnych schopností, ale aj forma odreagovania sa. Utužuje vzťah medzi človekom a psom a pomáha ventilovať nahromadenú energiu. Interaktívne hračky dokážu psíka unaviť ešte rýchlejšie, nakoľko rozvíjajú logické myslenie a stimulujú zmysly. Netreba zabúdať ani na dostatok kvalitného spánku a oddychu, počas ktorých organizmus rastúceho psa naberá sily a spracúva prijaté vzruchy. Hoci každodenný život s dospievajúcim psom môže byť občas náročný, práve hravosť, zmysel pre humor a spoločné zážitky môžu priniesť do tohto obdobia ľahkosť. Z rozhryzenej topánky či drobného neúspechu sa svet nezrúti. Kvalitne strávený čas spojený so smiechom a radosťou vie byť často tým najlepším receptom na zvládnutie výziev, ktoré pubertálna etapa života prináša. Veď napokon aj tá raz skončí a vy z nej vyjdete silnejší, trpezlivejší a s niekoľkými veselými príhodami navyše. A práve na tie budete spomínať najradšej.

Aj bábkové divadielko pomáha a vychováva

Text: Zuzana Hnilicová **Snímky:** archív školy

Priniesť do vajnorského kultúrneho domu bábkové divadlo bolo výsledkom spolupráce združenia Za Seba pod vedením Kataríny Del Rio, Miestneho úradu Vajnory a občianskych združení Brúderka a ToTieMy.

Dňa 24. 4. 2025 sa žiaci Základnej školy Kataríny Brúderovej zúčastnili na predstavení bábkového divadla Za Seba. Prvostupňovým deťom herci predviedli všeličo - metódy, ako sa ubrániť pred šikanovaním, ako si nastaviť hranice a zároveň ako obrániť iných, keď je to potrebné. Celé predstavenie sa nieslo v duchu piatich zásad, ktoré pomáhajú riešiť konfliktné situácie: 1. myslí, 2. zakričí, 3. odíď, 4. bráň sa, 5. zdieľaj.

Na ďalšiu spoluprácu sa budeme tešiť opäť v máji v rámci Brúderkafestu, kde sa uskutoční pokračovanie tohto s divadla s názvom Bez rozdielOVE.

Daj ma, mamička, do školy

Text: Zuzana Hnilicová **Snímky:** archív školy

Opäť nás navštívilo Divadlo Tuš. Nielen predškôláci, ale všetky deti nahliadli, ako to vyzerá v škole. Čo všetko sa kamarátky Anička a Barborka naučili deti pobavilo, prekvapilo a zistili, že v škole nie je nuda! Naučia sa čítať, písať a počítať. Čaká ich tam veľa nových zážitkov, vedomostí, nových kamarátstiev a milé pani učiteľky.

Arcibiskup Zvolenský navštívil ZŠ a MŠ Jána Pavla II.

Vajnory boli jeho prvá farnosť

Text: Daniela Moravcová **Snímky:** archív školy

Pri príležitosti blížiaceho sa 35. výročia príchodu sv. Jána Pavla II. do Vajnor zavítal k nám 25. marca 2025 vzácny hosť, otec arcibiskup Stanislav Zvolenský. Naši žiaci sa ho už nevedeli dočkať a zahrnuli ho zaujímavými i zvedavými otázkami, na ktoré im s úsmevom ochotne odpovedal. Otec arcibiskup si nás všetkých získal svojou charizmou, láskavosťou a skromnosťou. Dozvedeli sme sa i to, že Vajnory sú mu srdcu veľmi blízke, pretože boli jeho prvou farnosťou. Povzbudil nás výrokom Nebojte sa, ktorý sa spája práve so sv. Jánom Pavlom II. Pre nás všetkých bol tento deň požehnaním a darom, na ktorý budeme s láskou spomínať!

Knižnica a výroba knihy

Text: Lucia Koporcová, učiteľka MŠ sv. Jána Pavla II. **Snímka:** archív

Marec je mesiacom knihy. Ako taká kniha vzniká a ako to funguje v knižnici? Aby sme sa to všetko dozvedeli, aj my sme sa boli pozrieť vo vajnorskej knižnici, kde sa deti dozvedeli, ako to tam chodí. Čo všetko treba urobiť, aby si mohli knihy požičať a ako sa správať ku knihám. Milá teta prišla za nami do škôlky a ukázala nám, ako taká kniha vzniká, z čoho všetkého sa skladá. Nakoniec si každé dieťa samo mohlo svoju knižočku vyrobiť.

Pomenovanie cirkevnej základnej školy iniciovala návšteva Jána Pavla II.

Výstava v škole približuje jeho pontifikát

Text: Jana Osvaldíková Snímka: archív školy

Každý žiak našej školy vie, že sv. Ján Pavol II. bol pápežom. Niektorí by vedeli, že pochádzal z Poľska a našli by sa aj takí, ktorí by si spomenuli, že počuli, že bol aj na Slovensku.

Na Slovensku bol Ján Pavol II. trikrát. Pri jeho prvej návšteve 22. apríla 1990 slúžil svätú omšu na bývalom vajnorskom letisku. Túto udalosť si naši žiaci nemôžu pamätať, preto sa ôsmaci a deviataci pustili do hľadania a „spovedania“ priamych účastníkov (medzi nimi boli aj súčasný bratislavský arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský, ktorý bol v tom čase správcom farnosti Vajnory a pán farár Jozef Kováčik, ktorý bol vtedy študentom gymnázia). Ďalšie ročníky sa pozreli podrobnejšie na jeho cesty na Slovensko. Tí mladší si ho pripomenuli cez kreslenie sv. Jána Pavla II., tvorbu „vitráže“ či fotografického pásma jeho života. Nechýbala ani Panna Mária a modlitba ruženca, ktorú mal (nielen Ján Pavol II.) veľmi rád. Tieto všetky práce sa ocitli na výstave v telocvični a pred a po svätej omši v stredu 30. apríla 2025 si ju mali možnosť pozrieť všetci záujemcovia. Medzi nimi bol aj pápežský nuncius – veľvyslanec Vatikánu - Mons. Nicola Girasoli. Okrem zápisu v kronike nám ho bude pripomínať aj pamätný list s požehnaním a tiež pamätná medaila.

Príchod pápeža Jána Pavla II. má pre našu školu veľký význam. V tom čase nanovo vznikala cirkevná škola a keď sa rozhodovalo o tom, aké meno ponesie, táto udalosť bola inšpiráciou. Cez spomínané aktivity sme mali všetci možnosť viac spoznať tohto svätca a verím, že neostane len pri vedomostiach, ale že sa to pretaví aj do našich životov.

Stolnotenisový turnaj O putovný pohár sv. Jána Pavla II.

Text: Jana Osvaldíková Snímka: archív školy

Prešiel rok a my na Základnej škole sv. Jána Pavla II. sme opäť zorganizovali stolnotenisový turnaj cirkevných škôl O putovný pohár sv. Jána Pavla II. Tento rok sa ho zúčastnilo sedem družstiev. Na úvod

bolo rozohratie a potom sa už naplno súťažilo. Vyradňovací systém nakoniec určil víťazov v chlapčenskej a dievčenskej kategórii. A tiež už poznáme meno školy, ktorá bude do ďalšieho ročníka domovom putovného pohára. Je to Spojená škola sv. Rodiny. Všetkým víťazom gratulujeme a tešíme sa na odvetu v budúcom školskom roku.

Školský turnaj vo vybíjanej dievčat

Text: Mgr. Naďa Horváthová Snímky: archív školy

V piatok 28. marca bola telocvičňa našej Základnej školy Kataríny Brúderovej dejiskom turnaja vo vybíjanej, ktorá je u našich žiakov veľmi obľúbenou loptovou hrou. Súťažili medzi sebou triedy v dvoch vekových kategóriách. Okrem utuženia kolektívu si mohli dievčatá na jeden deň odpočinúť od učenia a schuti si zašportovať. Všetkým zúčastneným triedam ďakujeme a tešíme sa na ďalší turnaj!

Ponožkový deň – malý symbol s veľkým významom

Text: PaedDr. Ivona Hološová, Soňa Zdeneková, žiačka 8.B

Snímka: archív školy

Obliecť si dve rôzne ponožky a celý deň v nich chodiť – môže vyzeráť na prvý pohľad ako detinský výstrelok. No za týmto jednoduchým gestom sa skrýva omnoho viac. Ponožkový deň nie je len o farebných ponožkách, ale najmä o vyjadrení podpory ľuďom s Downovým syndrómom. Je to deň, keď si pripomíname, že odlišnosť nie je slabosť, ale prirodzená súčasť ľudskej rozmanitosti.

Prečo práve ponožky? V mikroskopickom svete genetickej výbavy totiž chromozómy tvarom pripomínajú práve ponožky. Ľudia s Downovým syndrómom majú jeden chromozóm navyše - tri kópie chromozómu 21. Preto 21. marec.

V tento deň sa ZŠ K. Brúderovej ako každý rok rozhodla podporiť Ponožkový deň s myšlienkou na všetkých „inakých“. Deti prišli do školy s dobrou náladou, ktorú umocňovali veselé a pestré ponožky. Samotné ponožky možno nie sú veľká vec. Ale ak nás dokážu na chvíľu zastaviť, aby sa sme zamysleli nad prijatím, rešpektom a hodnotou každého človeka, potom majú oveľa väčší význam, než sa zdá.

Život FK Vajnory

Text: Richard Fekete **Snímky:** archív FK, Martin Gabura

Ihrisko nášho klubu dostáva na jar poriadne zabráť. Aj keď sme sa snažili čo najviac oddialiť návrat tímov z telocviční, poveternostné podmienky nám veľmi nepriali a na mnohých miestach to je vidieť. Hospodár Laco Szabo a Maťo Meško sa snažia zo všetkých síl udržať hraciu plochu čo najlepšiu, no stačilo zopár súbojov odohraných v daždi a situácia sa znova zhoršila. Mimochodom, prepočty hovoria, že náš areál je na počet nôh, ktoré v ňom behajú (zápasy, tréningy), preťažený asi dvojnásobne. Ešteže sa nám podarilo trávnik úplne šetriť 5 dní počas Veľkonočných sviatkov. Slúži však v prvom rade na futbal, takže sme ho rýchlo začali opäť využívať naplno. V júni, tesne po Vajnorskej penalte, budeme ale musieť do jeho revitalizácie opäť investovať veľké finančné prostriedky.

Marek Sadloň

MUŽI

Zatiaľ čo deti bojujú vo svojich súťažiach a snažia sa zlepšovať, poriadne sa rozbehli naši seniori. Do uzávierky tohto čísla odohrali 6 jarných kôl a 5 duelov vyhrali. Robilo to z nich druhý najúspešnejší kolektív VI. ligy hneď po vedúcom Malinove, ktoré dovtedy ešte neprehralo. Náš káder je veľmi

živý organizmus a zostava sa vždy obmieňa, napriek tomu sme dokázali vyhrať aj pri neúčasti lídrov. Navyše nás teší aj produktivita mladých chlapcov, z ktorých niektorí patria vekovo ešte do kategórie dorastu. Postupne by sme chceli našimi odchovancami zaplniť celú mužskú kabínu, ale to ešte niekoľko

rokov potrvá. Tento cieľ je základným v dlhodobej stratégii klubu, ktorý nemá finančné prostriedky na platenie hráčov a snaží sa tím zložený z domácich futbalistov prepojiť na Vajnory vybudovať prostredníctvom podpory mládeže. Ukazuje sa, že sme na dobrej ceste.

Matej Hudran

Vedúci mužstva Peter Belobrad a tréner Marcel Hulák

16. 3. VAJNORY – Záhorská Bystrica 3:0

(góly: 15. a 43. Katrenčík, 89. Toman)

Jar sme začali duelom proti mužstvu, ktoré sa postupne prepadlo na posledné miesto tabuľky. Z našej zostavy sa v zimnom období vytratil Paľo Miženko a Vlado Ďuriš, zranenia zase vyradili na dlhší čas Martina Pietroszeka či Matúša Kráľoviča. Aj tak sme ale boli lepší po všetkých stránkach, čo v prvom polčase dvakrát zvýraznil náš najmladší hráč Milan Katrenčík (ročník 2007). V závere sa ešte pridala Matej Toman.

23. 3. Malinovo – VAJNORY 4:0

Nasledoval súboj so suverénom súťaže, ktorému sme nedokázali konkurovať. Utlmil nás aj rýchly prvý gól a potom sa domácim hralo veľmi ľahko. Viackrát nás ešte zachránil brankár Filip Rašlík. Tento zápas bol rozlúčkový pre Peťa Schmidta, ktorý sa postupne prepracoval medzi opory stredu poľa. Odišiel za prácou do zahraničia. Prvý zápas bez neho sme mali odohrať proti rezerve Devínskej Novej Vsi v 16. kole, ale pre nespôsobilý terén sa posunul na úvod mája. Odklad nám asi pomohol.

6. 4. Miloslavov – VAJNORY 1:2

(naše góly: 42. Sadloň, 46. Katrenčík)

Po dlhšej pauze sme v Miloslavove proti tabuľkovému susedovi viedli po góle obrancu Mareka Sadloňa (ročník 2004), ktorý vyrastal v kvalitnejších kluboch a k nám prišiel tento Vajnorač v lete. Kariéra Miňa Katrenčíka, ktorý dal hneď po prestávke náš druhý gól, je iná. Ofenzívny hráč začal s futbalom vo Vajnoroch a až po niekoľkých rokoch prešiel do Interu. Aj on posilnil mužov pred touto sezónou. Jeho zásah bol nakoniec víťazný, lebo domáci už len znížili.

13. 4. VAJNORY – NŠK 1922 2:0

(góly: 10. Zeman, 90. pk Andreja)

Pred týmto duelom nás potešil návrat Laca Nagya, ktorý sa predtým zranil v Malinove, a aj akvizícia zo staršieho dorastu. Tomáš Miklovič (ročník 2006), ktorý posilnil U19 v marci z Domina, podobne ako Katrenčík, Sadloň, Malovec či Kráľovič (obaja ročník 2005) ukazujú, že mladíci sa seniorskej súťaže nemusia vôbec báť. V ťažkom zápase, ktorý gólovo otvoril Lukáš Zeman, tréner Marcel Hulák nasadil Tomáša pri premiére na štvrtú hodinu. Stihol vytvoril niekoľko brejkov a po poslednom z nich bol faulovaný v pokutovom území. Z penalty uzavrel skóre skúsený Mišo Andreja. Viacerých prekvapilo, že 31-ročný univerzál z Ukrajiny, ktorý žije dlhodobo na Slovensku a za Vajnory hrá už 5. sezónu, dal za nás vôbec prvý gól.

20. 4. Igram – VAJNORY 2:3

(naše góly: 21. pk Toman, 90. Zeman, 90. + Sadloň)

Občas sa dá zažiť v takýchto súťažiach aj poriadna kovbojka. My sme jednu s parádny koncom absolvovali v Igame. V zostave aj s hráčom s ligovými skúsenosťami Peťom Škrabákom (41 rokov), ktorý sa vrátil po dlhšom výpadku, sme vyhrali po penalte čerstvého otca Mateja Tomana. Domáci v závere veľmi nervózneho zápasu (niekde sú jednoducho diváci všelijakí) dvomi gólmi stav otočili, ale až príliš uverili, že sa im nemôže nič stať. Už po vyrovnaní Lukáša Zemana si rozhodca aj naši hráči vypočuli svoje (veď najľahšie je nájsť chyby v niekom inom). No a čo sa dialo po zásahu Mareka Sadloňa v nadstavenom čase zaujalo aj disciplinárnu komisiu. Domáci klub dostal pokutu 500 € a vedúci mužstva, ktorý atakoval arbitra pri odchode do kabín, si oddýchne od futbalových povinností celý rok.

27. 4. VAJNORY – Š.Ú.R 2:1

(naše góly: 44. vlastný, 69. Miklovič)

Následne sme privítali silného súpera z Hrubého Šúru a podarilo sa nám ho zosadiť z druhého miesta. V zostave boli znova už aj bratia Hudranovci, ktorí si užili Veľkú noc mimo Bratislavu, ale chýbal Marek Sadloň, ktorého v Igame vyradil súper po strelení gólu v posledných sekundách. Náš výborný výkon v prvom polčase zaklincoval vlastenec do šatne. Po nej sa ešte presadil Tomáš Miklovič, ktorý nastúpil aj deň predtým za dorast. Na jeho prvý seniorský zásah odpovedali hostia už len znížením v závere, a tak sme znova zvíťazili.

Dúfali sme, že radosť sa bude opakovať aj po nasledujúcich kolách, ktoré sme už do tohto vydania nestihli zosumarizovať. Čakal nás duel na ihrisku predposledného Chorvátskeho Grobu a po ňom 2 zápasy doma - dohrávka s Devínskou N. Vsou a Volkswagen.

Vyžrebovanie mužov aj mládežníckych družstiev až do konca sezóny nájdete na našej stránke www.fkvajnory.sk.

VAJNORSKÁ PENALTA

Pomaly sa blíži aj naša najmasovejšia akcia roka. Tradičnú súťaž v kopaní pokutových kopov o atraktívne ceny, na ktorej sa zúčastňuje stále viac mladých nádejí a opäť nebude chýbať ani ostro sledovaný súboj žien, sme tento rok naplánovali na sobotu 14. júna. Tak si to poznačte do kalendára, povedzte aj známym a príďte. Tešíme sa na Vás.

14.
JÚN

Sobota

Vajnorská
podporná
spoločnosť

VAJNORSKÁ

Penalta

Štadión FK Vajnory

Súťažíte o bicykle, veľkoplošné TV a autá na víkend

OTVORENIE KULTÚRNEHO LETA

28. jún 2025 Park pod lipami

ČAS 15:30 – 00:00

PETER
BAŽÍK

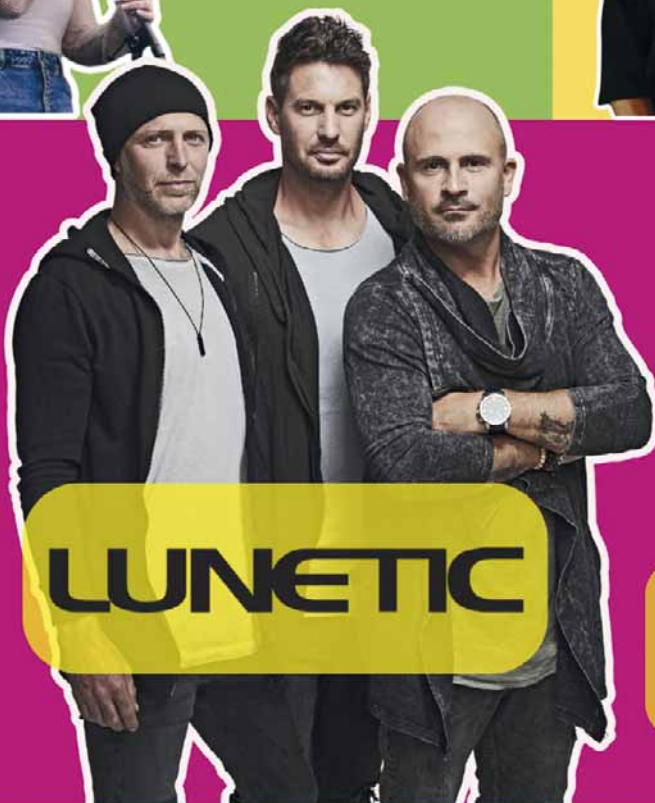
ALAN
MURÍN

SAYMI

MARK
DANN

LUNETIC

Barbora Švidraňová
& BASIE FRANK BAND

OBČERSTVENIE

VSTUP VOĽNÝ

Na tomto podujatí sa budú vyhotovovať fotografické zábery alebo audiozáznamy.

Zmena programu vyhradená!

VAJNORY
Dedina v meste

Vajnory - dedina v meste
 Vajnorský podcast
 Vajnory.sk

Pozývame vás na
Kultúrne a spoločenské podujatia

MÁJ - JÚN

Sobota
17. máj
Deň športu vo Vajnorochoch
Športový areál Alviano, 10:00

Piatok
23. máj
Ulica na hranie
Osloboditeľská ulica
pri ZŠ K. Brúderovej

Sobota
24. máj
Na Urbana v Širokém
Vinohrad Široké

Sobota
31. máj
**Medzinárodný
turnaj cornhole**
Dom Kultúry Vajnory

Nedeľa
1. jún
Deň detí
Ihrisko Koniarkova

Sobota
14. jún
Vajnorská penalta
Štadión FK Vajnory

Sobota
14. jún
HK Vajnory
Hadzanárske ihrisko

Sobota
21. jún
Maľované Vajnory
Vajnory

Sobota
28. jún
**Otvorenie kultúrneho
leta**
Park pod lipami

Na týchto podujatiach sa budú vyhotovovať fotografické zábery alebo audiozáznam.

Zmena programu vyhradená!

VAJNORY
Dedina v meste

 Vajnory - dedina v meste
 Vajnorský podcast
 Vajnory.sk